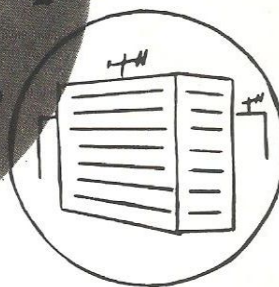
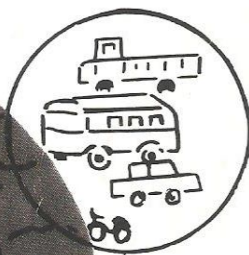
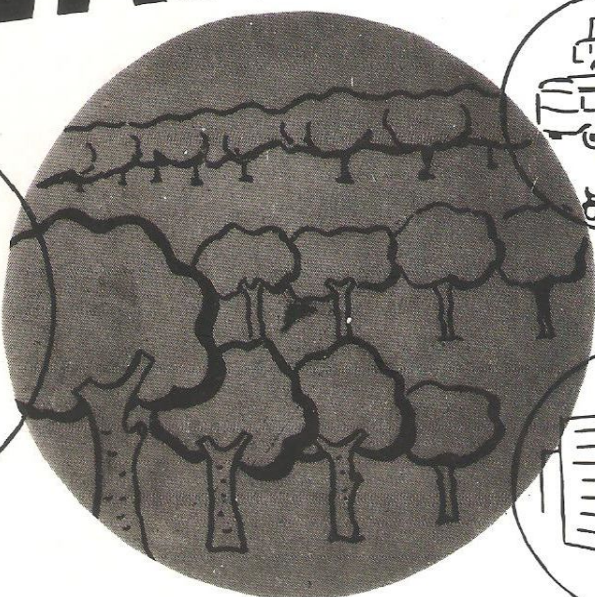
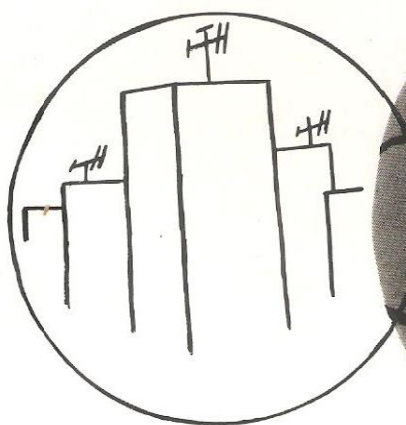

Trenc d'Alba

La revista de Sants, Hostafrancs i La Bordeta

RECUPERANT VAPOR VELL

**Anem
CAP A UN BARRI MILLOR
REPORTATGE**

Hostafrancs: la besnéta del fundador

Dossier instituts (II)

Benjamín Grau, l'home o la màquina?

Els bombers de Sants

Desembre 83 núm.12 75 pts.

Els autobusos del barri

Com a guia us oferim a continuació les línies dels autobusos que circulen pel nostre barri. Tots ells vénen d'altres barris i moren al nostre, o al revés, com vulgueu. No n'hi ha cap que faci un servei només per Sants; la veritat és que una línia que unís verticalment el nostre districte no ens vindria gens malament; per exemple, una línia que nasqués a l'estació de Magòria i que arribés, com a mínim, al Nou Camp (podria continuar fins a la Zona Universitària), què us semblaria? La guia és la següent:

- 8: Plaça de Catalunya-Can Tunis (per la Gran Via).
- 9: Plaça de Catalunya-Passeig de la Zona Franca (per la Gran Via).
- 15: Hospital de Sant Pau-Collblanc (Av. de Madrid).
- 27: Plaça d'Espanya-Vall d'Hebron (carrer Tarragona).
- 43: Les Corts-Verneda (Av. Madrid i Berlín).
- 44: Estació de Sants-Barri Besós.
- 48: Plaça de Catalunya-Can Tunis (Gran Via).
- 54: Rogent-Collblanc (Av. Madrid, Vallespir, Marquès de Sentmenat, Pl. del Centre).
- 56: Collblanc-Besós Verneda (Carretera de Sants).
- 57: Collblanc-Barceloneta (Carretera de Sants).
- 70: Bonanova-Sants (Brasil i Badal).
- 72: Pl. M. Cristina-Zona Franca (Brasil i Badal).
- 91: Rambla-Bordeta (Carretera Bordeta i Constitució).
- 108: Paral·lel-Can Tunis-Pl. Espanya-Paral·lel (Gran Via).
- 109: Estació de Sants-Zona Franca (Tarragona i Gran Via).

No us perdeu i bon viatge!

Nou consell directiu de la Coral La Floresta

El passat 15 d'octubre es va constituir el Consell Directiu de l'Assemblea General Ordinària de Socis de la **Societat Coral la Floresta de Sants**. Els principals càrrecs del nou consell són: President, Xavier Falcó; Sots-secretari, Gabril Ortí; secretària, Rosalia Escuder, i tresorer, Antoni González. Molta sort a tots!

El secretariat té nou local

El Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta ja té nou local social. Es tracta del quart pis de l'edifici B del Centre Cívic de les Cotxeres de Sants, que fins ara era ocupat pel Consell de Joves. Després de passar per la Parròquia de Sant Medir i pel Consell de Districte, ara sembla que aquesta ubicació del Secretariat serà la definitiva. Esperem i confiem que amb aquest nou local la tasca del Secretariat continuï com fins ara.

Comitè per la pau i el desarmament

S'ha creat al nostre barri el **Comitè d'Acció per la Pau i el Desarmament de Sants, Hostafrancs i la Bordeta**. Aquest comitè s'ha fundat per protestar contra la política de blocs internacionals, contra l'OTAN i el Pacte de Varsòvia, contra la política i l'escalada armamentista, per defensar la pau internacional, i per una societat més humana i, sobretot, pacífica. Aquest Comitè està adherit a la Crida del Comitè Català d'Acció per la Pau i el Desarmament, que el passat 23 d'octubre es va manifestar a la plaça dels Països Catalans. El document de creació del **Comitè d'Acció**

per la Pau i el Desarmament de Sants, Hostafrancs i la Bordeta, ve signat per entitats representatives del nostre barri; entre elles hi ha l'Ateneu Popular de Sants, el Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta, el Centre Social, l'Orfeó de Sants, la Coral «La Floresta», l'escola Barrufet, l'Ateneu Montserrat i el Consell de Districte entre d'altres entitats. Així mateix, també signen importants personalitats del nostre barri, com en Josep M. Espinàs, en Josep Quadres, l'Anselm Cartanyà i en Lluís Gómez, o en Joan Ribes.

al carrer

Més alumnes dels curssets de català del Secretariat

El passat mes d'octubre es van iniciar, com cada any, els curssets de català que organitza el Secretariat de Sants, Hostafrancs i Bordeta. La nota més destacada, però, és el gran nombre de persones matriculades: l'any passat es van matricular 430 persones, i aquest ho han fet 120 persones més, en total 550. Les classes del curs es donen a diverses entitats que conformen el Secretariat i estan impartides per personal qualificat en la matèria, és a dir, professor titulars de català. Esperem que el curs que ve continuï l'ascens dels cursos.

Un pas fosc

Si baixeu pel carrer Badal, per la vorera de mà esquerra, i arribeu a l'alçada de la via del tren i del metro, us trobareu que aquest pas, entre camions i cotxes, no està il·luminat. Per què? La veritat és que els 30 o 40 metres que cal caminar resulten molt molestos i, alhora, un bon lloc per a atracadors i companys del gremi. La part curiosa, però, del cas, és que a l'altra banda, la vorera de la dreta, sí que està il·luminada.

250 metres quadrats, per a vivendes

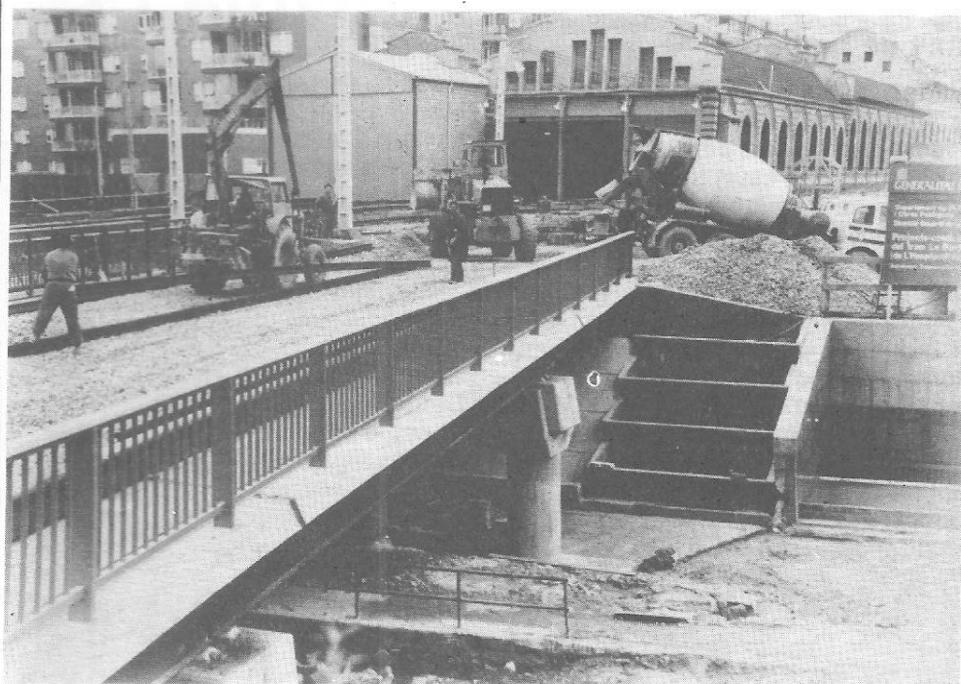
Al carrer Sugranyes, cantonada carrer Casteres hi ha un solar de 250 metres quadrats, que actualment es troba sense cap construcció, rodejat d'una tanca metàl·lica i amb un cartell de l'empresa que ha enderrocat l'antiga vivenda que allà es trobava. Serà un espai més perdut del nostre barri? Serà un espai dedicat a construir-hi vivendes? Serà un futur parc o zona verda? Serà una zona d'equipaments? Jo faig apostes per les vivendes.

Parc de l'Escorxador

Han començat les obres del Parc de l'Escorxador en la seva segona fase. Amb aquesta obra quedarà enllestit un parc i una zona verda que sempre és ben acollida pels veïns. Tant de bo que realment poguem parlar d'una zona verda i no d'una altra funcional zona gris.

Aleix Ferrater.

Fotos: Meritxell Sendra

Les obres del mai acabar

Continuen les obres a la Riera Blanca. Continuen les obres a la Riera Blanca sota la via del tren. Continuen les obres a la Riera Blanca sota la via del tren i la via del metro, a l'estació de Bordeta. Continuen les obres a la Riera Blanca sota la via del tren i la via del metro, a l'estació de Bordeta, amb la presència de les molestes escales de fusta. Continuen les obres a la Riera Blanca sota la via del tren i la via del metro, a l'estació de Bordeta, amb la presència de les molestes escales de fusta, molestes sobretot per a la gent gran i no tan gran. Continuen les obres a la Riera Blanca sota la via del tren i la via del metro, a l'estació de Bordeta, amb la presència de les molestes escales de fusta, molestes sobretot per a la gent gran i no tan gran. Continuen les obres a la Riera Blanca sota la via del tren i la via del metro, a l'estació de Bordeta, amb la presència de les molestes escales de fusta, molestes sobretot per a la gent gran i no tan gran, que hem de trepitjar el fang quan plou. Continuen les obres a la Riera Blanca sota la via del tren i la via del metro, a l'estació de Bordeta, amb la presència de les molestes escales de fusta, molestes sobretot per a la gent gran i no tan gran, que hem de trepitjar el fang

quan plou (sort que no plou massa). Continuen les obres a la Riera Blanca sota la via del tren i la via del metro, a l'estació de Bordeta, amb la presència de les molestes escales de fusta, molestes sobretot per a la gent gran i no tan gran, que hem de trepitjar el fang quan plou (sort que no plou massa) i veure un gran cartell de l'Ajuntament i l'empresa constructora. Continuen les obres a la Riera Blanca sota la via del tren i la via del metro, a l'estació de Bordeta, amb la presència de les molestes escales de fusta, molestes sobretot per a la gent gran i no tan gran, que hem de trepitjar el fang quan plou (sort que no plou massa) i veure un gran cartell de l'Ajuntament i l'empresa constructora que diu: finalització de les obres juny del 1983. Continuen les obres a la Riera Blanca sota la via del tren i la via del metro, a l'estació de Bordeta, amb la presència de les molestes escales de fusta, molestes sobretot per a la gent gran i no tan gran, que hem de trepitjar el fang quan plou (sort que no plou massa) i veure un gran cartell de l'Ajuntament i l'empresa constructora que diu: finalització de les obres juny del 1983. Havien d'haver posat: finalització de les obres juny del 1983, més o menys. La veritat és que ja comença a ser llarg i pesat.

Centre civíc d'Hostafrancs: un any de bon gust

El Centre Cívíc d'Hostafrancs, el Casinet, ja té un any. El temps ha passat, la polèmica dels Centres Cívics s'ha esmorteït més del que ens podem pensar i ara solament resta la feina que aquest centre ha fet en el seu primer any d'existència. Evidentment no tot han estat flors i violes, però El Casinet ha funcionat bé, o, si més no, ha funcionat (que ja és molt pels temps que vivim, no són massa bons per a l'associacionisme). El Centre Cívíc d'Hostafrancs ha funcionat, s'ha obert a la gent del barri i, per sobre de tot, no ha format part de la polèmica que vàrem viure l'hivern passat i aquesta primavera entre entitats i Ajuntament-Centres Cívics. El Casinet ha anat fent i ha volgut demostrar que si es deixa treballar a la gent, després és fàcil recollir els fruits. El Centre Cívíc d'Hostafrancs, sota l'impuls d'en Josep Cuadras, un home conciliador amb molt «savoir faire», assoleix ara el primer aniversari. Pel Casinet hi hem passat tots: hem vist organitzacions conservadores i progressistes, hem escoltat música clàssica i rock dur. Hem vist teatre i cinema. I encara recordem la festa popular que la nostra publicació organitzà amb motiu del 23 d'abril. Sí, hi hem passat tots... és que el Centre Cívíc d'Hostafrancs és de tots.

EL BARRI TORNA A SER NOTÍCIA

S'ha posat en marxa la campanya reivindicativa dels terrenys de VAPOR VELL. Cal que tots ens assabentem què és el VAPOR VELL i què podem fer per recuperar-lo. Passats els anys de grans especulacions en els solars del barri, tenim la possibilitat d'aconseguir un lloc on els nens puguin jugar, on els vells puguin prendre el sol, on puguem respirar una mica millor, i on tots, en mirar amunt, puguem veure el cel sense dificultat.

La descentralització administrativa, ara per ara, és sols un propòsit, el Consell de Districte no té poder decisor i només pot pressionar l'Ajuntament perquè faci l'opció de compra.

Cal que el Consell pressioni, cal que l'Ajuntament faci l'opció de compra i cal que VAPOR VELL sigui per al barri.

TOTS:

Director:

Alfred Picó

Consell de redacció:

Manel Gómez
Eduard Castaño
Aleix Ferrater

Han col·laborat en la redacció d'aquest número:

M. Àngels López
Josep Martínez
Rosa M. Picó
Julia Badal
David Stardust
Sergi Doria
Josep Simoncini
Guzmán Álvarez
Enrique Molina
Merixell Sendra

Equip de fotografia:

Mertixell Sendra
Teresa Tarabal
Mercè Rovira

Redacció:

Riego, 28
Tel. 431 84 08

Impress a:

IBARS, C/ Sepúlveda, 171

Dipòsit legal:

D. 9486-82

TRENC D'ALBA no es fa necessàriament solidari de les opinions expressades pels seus col·laboradors.

Butlletí de Subscripció'

Nom.....
Carrer.....
Població.....D.P.....
Telèfon.....Activitat.....

Vull rebre la revista TRENC D'ALBA a partir del número a través de la modalitat següent:

Subscripció normal (10 núms) 750 ptes. ☐
Subscripció de suport (id.) 1.500 ptes. ☐
Aportació voluntària (id.) _____ ptes. ☐

Signatura,

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Els agrairé que amb càrrec al meu compte/llibreta, atenguin el rebut que els presentarà la revista «TRENC D'ALBA» (Alfred Picó o Manel Gómez).

Titular compte.....
Banc/Caixa.....
Agència.....
Nº compte/llibreta.....
Població..... Data.....

Signatura,

ENVIEU-LO A TRENC D'ALBA, C. RIEGO 28 B-14

El moviment cooperatiu a Barcelona

La història del moviment cooperatiu barceloní és molt llarga i carregada de fets que han marcat la vida econòmica i social de Barcelona i Catalunya. De tot això us en vull fer cinc cèntims.

Entenem per cooperativisme la doctrina econòmico-social que té com a fi la resolució del problema de l'oposició capital-treball mitjançant la creació de cooperatives. La concepció capitalista de l'empresa és modificada per la lliure associació d'individualitats amb comuns interessos, per constituir una empresa amb beneficis repartits segons l'aportació de capital-treball.

El cooperativisme es basa en els següents punts de treball:

- Adhesió lliure.
- Intervenció democràtica.
- Distribució als socis de l'excés de percepció a prorrata.
- Interès limitat al capital.
- Neutralitat política i religiosa.
- Cooperació entre cooperatives i moviments cooperatius.

ADHESIÓ lliure-intervenció democràtica: Ningú no ha d'ésser forçat a participar en una cooperativa

contra la seva voluntat; ningú no ha de veure barrada la seva entrada en una cooperativa per raons polítiques o religioses. El cooperador s'adhereix lliurement amb les úniques condicions d'aportar el seu petit capital i també la capacitat de consum i treball. En sortirà quan li sembli, retirant, una vegada finit i liquidat l'exercici econòmic corrent, la cooperació ha d'ésser lliure. La cooperació mediatizada, ja sia per l'Estat, partit polític o confesió religiosa, perd l'essència del més pur sentit cooperativista, l'**ACI** (L'Aliança Cooperativa Internacional) ha rebutjat les organitzacions cooperativistes que, en determinats països, estan gaudint d'un règim no democràtic.

Distribució als Socis de l'excés de percepció. Els beneficis, que en diem «excés de percepció», no seran distribuïts segons la quantia de capital de cada soci, sinó segons el

consum que haurà fet a la cooperativa.

INTERÈS limitat al capital que excedeix de l'aportació obligatòria de capital de cada soci, per tal com aquell és considerat tan sols com una eina de treball.

Neutralitat política i religiosa. La cooperació és neutral (com a tal moviment) en les pugnes polítiques i religioses.

Hi ha altres punts que cal esmentar com són: l'autofinançació i obres socials i el retorn de l'excés de percepció.

De la Dictadura de Primo de Rivera a la post-guerra

Durant els anys de la Dictadura de Primo de Rivera, el moviment cooperatiu evità qualque acte d'acatament i va poder fer vida pròpia amb més o menys obstacles. A principis del 1931, després de la caiguda de Primo de Rivera, però abans de la proclamació de la República, un nombrós grup d'antics sindicats creaven la primera Unió d'Antics Sindicats Agrícoles de Catalunya.

Desapareguda la Dictadura i substituïda per un règim transitori, es proclamà finalment la República. Per als dirigents de la Cooperació Catalana fou la pedra de toc. Com a ciutadans s'identificaven amb el nou règim. Com reaccionarien com a cooperativistes?

En un «delantal» publicat el 17/4/31 a «Acción Cooperatista» redactat, doncs, tres dies després de la proclamació de la República, es feia constància del fet: «*Saludemos en esta era que empieza hoy al despertar nacional de un pueblo que merece la consideración que hasta ahora se le ha negado y aportemos como cooperatista el concurso individual y colectivo a los principios de libertad, dentro del orden fundado en el derecho para que sera posible uir abriendo los cauces jurídicos nuevos, que han de conducirnos a la conquista de las mejoras sociales y económicas a las que el pueblo aspira justamente.*»

En el número de 8 de maig de la mateixa publicació es reproduïa l'escrit que en nom de la **Federación Regional de Cooperativas** el seu president, Ventosa i Roig, i el seu secretari dirigien al President de la Generalitat, Francesc Macià, per mitjà del Conseller de Treball, Serra i Moret. La carta deia: «... El Consejo Directivo de la Federación

Regional de Cooperativas de Cataluña en representación de las 160 cooperativas asociadas con un total de treinta mil familias asociadas y una potencia económica representada por un giro económico de 35 millones anuales; a la vez que saluda al Gobierno de la Generalitat de Catalunya, se ofrece a colaborar en la obra social y económica que ha de emprender nuestro país y no duda que la voz de la cooperación catalana, especialmente en su aspecto de consumo y teniendo en cuenta todos los asuntos de carácter económico y social que se presentase (...), esta Federación Regional espera que el Gobierno de la Generalitat otorgará a la cooperación todas las facilidades que de él dependen a las asociaciones cooperativas, a fins que éstas, con toda libertad, puedan desarrollarse y aumentar su eficacia contribuyendo de esta manera a la difusión y propaganda de la práctica cooperativa de una importancia tan decisiva en el desarrollo y futuro de nuestro país».

A principis de 1931, la Federación Provincial de Cooperativas de Barcelona s'adreçava als dirigents de tots els partits per demanar-los que expressessin públicament, abans de les eleccions a Corts Constituents, ja anunciades, quina era la seva posició davant la reiterada demanda del moviment cooperatiu, en el sentit que fos promulgada una Ley de Cooperativas que recollís el projecte formulat anys abans per **El Instituto de Reformas Sociales**, a fi i efecte que els cooperadors tinguessin davant l'assumpte que s'anava a tractar.

Contestaren favorablement la Lliga, ERC, Unión Socialista de Cataluña. Afortunadament la llei fou promulgada per Decret de 4/7/31 per Alcalá Zamora i Largo Caballero, alhora President del Govern i Ministre de Treball, respectivament, del Govern provisional convalidat a Corts el 9/9/31.

A l'abril i maig del '31 es publicaren els reglaments de les seccions integrades a la **Federación Provincial de Cooperativas de Barcelona** essent respectivament, l'Agrupación de Compras en Común i Sección de Propaganda, però aquest projecte no fou aprovat fins el 12 de juliol següent, amb motiu de l'**Asamblea Provincial de Cooperativas de Consumo**, però l'Agrupación de Compras, no acabava de consolidar-se. Es publicaren les dades fins el 31/12/31 i va

resultar que de les 29 cooperatives que gaudien dels serveis de l'**Agrupación**, 7 de les que no s'havien adherit a ella o no havien aportat el seu capital corresponent, només sis o set van fer compres per valor de 10.000 pessetes entre totes sols arribaven a la xifra de 348.000 pessetes el que representa una mitja de 12.000 pessetes per entitat. Hem d'advertir que entre la Flor de Maig, la Unión Cooperativa Barcelonesa i la Fraternitat, ja compraven per valor de 204.000 pessetes el que suposa una mitja de les altres 26 entitats de 1.500 pessetes xifra irrisòria si pensen que es tractava de vendes a l'engrós.

El Parlament Català aprovava 17/2/34 la Ley de Bases de la Cooperación i el 22/3 del mateix any la de Cooperativas y Mutualidades, aquests dos textos legals portaven la signatura del Conseller Comoreira a més de la del President Companys, però la redacció dels textos estava feta per cooperadors com Ventosa i Roig que anys enrera havia col·laborat en la redacció de la Ley de Largo Caballero.

Arrel del 18 de juliol es produïren alguns incidents en pretendre, per part de determinats elements socials incontrolats, la collectivització d'algunes cooperatives de consum.

Com si una cooperativa no fos essencialment una collectivitat, la qual cosa va ser evitada de moment col·locant en els locals de les cooperatives cartells que deien que havien estat incautats per la Generalitat, i que depenia del Consejo Superior de Cooperativas.

Deu dies després de l'Alzamien-to, és a dir el 28 de juliol, com a conseqüència de la pretensió d'incautar (més que de collectivitzar, per part de certs membres incontrolats de la CNT) de les Cooperatives de Consum apareixia un decret amb la signatura de Companys.

El 6/9/36 fou constituïda la Unión de Cooperadores de Barcelona que agrupava 45 cooperatives de Consum pre-existents. La iniciativa de la constitució va ser feta pel secretari permanent de la Federació de Cooperatives de Catalunya, sr. Castañer que havia substituït a Duran i Guardia en ser elegit tinent d'alcalde de Barcelona.

Sembla ser que en els primers temps de la nova entitat, l'economia no rutilava massa bé, sens dubte no s'havia aconseguit eliminar la duplictat de serveis, fills de la dispersió anterior i per tant les despeses generals eren excessives fins l'extrem que el President de la Generalitat va haver d'intervenir per condecir-los un préstec de mig milió de pessetes que més tard fou tornat. En establir-se el racionament i veure's molts cooperadors a fer compres a la seva Cooperativa i sobretot en veure molta gent que pel fet d'afiliar-se a una cooperativa de consum hauria de trobar més facilitats, va haver un important augment de socis de la Unión de Cooperadores, arribant a tenir 93.000 famílies afiliades, i amb 430.000 cartilles assignades.

Un cop acabada la Guerra les noves autoritats ordenaren la dissolució de totes les cooperatives creades durant el període 36-39 per

quant se les considerava «rojas» però l'únic que es va aconseguir va ser disposar de les instal·lacions i eines d'alguna d'elles que van ser entregades a la Cooperativa Central de Abastecimientos.

El 1 de maig deixaren de tenir existència la Central de Compras i la Federación Comarcal del Barcelonés que es fusionaren amb el nom de Cooperativa Central amb aportació de capital amb mercaderies per part de la Delegación en Barcelona de la Cooperativa Central de Abastecimientos.

La nova entitat Cooperativa Central sols visqué fins a finals de maig de l'any següent en el que es va liquidar i passar el seu Actiu i Passiu contables a la Cooperativa Central de Abastecimientos.

El 2 de gener de 1942 va ser promulgada la nova Ley de Cooperativas i el 16/3/44 el Reglamento d'aplicació d'aquesta mateixa llei.

Hi ha un article del Reglamento (el 72) que crida especialment l'atenció sobre la manera d'aplicar-lo.

«El Delegado Nacional de Sindicatos, cuando así lo aconsejen los supremos intereses de la comunidad nacional-sindicalista a la cual representa podrá separar a directores, gerentes y a cuantas personas que con cualquier denominación asuman funciones efectivas, rectoras y de alta gestión en las cooperativas y uniones de Cooperativas».

Si bé en el cas de Catalunya podem dir que en general els preceptes d'afiliació a la Falange i de destitució a vot van ser rarament posades en pràctica no és cert que serviren per crear una psicosi a la militància cooperativa que va anar apartant a poc a poc de l'actuació i ajudar al defalliment de les cooperatives.

Un cop publicada la nova Ley es crea a Barcelona la Unión Territorial que ja preveia la llei. Arrel de la creació d'un nou Govern es constituí una Junta Provincial de Incautaciones de Bienes Administrados por los Marxistas. Aquesta Junta tenia delegació a cada poble i era regida per militars, jefes del orden o simplement per simpatitzants de la «Causa Nacional».

La Llei de Bases

La Llei de Bases de la Cooperació de 17/3/34 en els seus articles 57, 58, 59 i 60, estableix les exempcions tributàries de què gaudeixen les cooperatives, ja siguin de con-

sum o de producció o d'altra mena que stiguin classificades com a populars pel Consell Superior de la Cooperació.

Les empreses collectivitzades o agrupaments industrials acollides al Decret de 24/10 i Ordre del 28 de novembre del 1934 queden subjectes als mateixos impostos i càrregues fiscals de les antigues empreses privades i encara els és imposada la cessió del 50% de llurs beneficis a profit de la Caixa de Crèdit Industrial. És evident que les exempcions tributàries a favor de les cooperatives populars representen un avenç social en l'època en què va ser promulgada, però després dels fets produïts per la sublevació del 18 de juliol i plasmat en el Decret de Collectivització publicat més endavant.

El moviment cooperatiu a Sants

Per parlar del moviment cooperatiu al nostre barri ens hem posat en contacte amb persones que d'una manera més o menys directa han participat com a socis o familiars de socis a l'hora de transcriure aquestes vivències.

Actualment existeixen i estan funcionant dues cooperatives a banda i banda de la Carretera. La nova Obrera al carrer de Guadiana i la Popular Santsense al carrer de Premià.

De la primera sols hem pogut obtenir dades d'arxiu.

Heus aquí el resum de la seva fitxa:

Adreça: Guadiana, 22.

Quota: 70 pessetes al mes. S'ha de fer una aportació de 3.000 pessetes en fer-se soci (dades de l'any '81). Serveis o Seccions: Escacs, Teatre, Excursionisme, Coral J. Maragall, Societat Colombòfila i Ballet Ciutat Comtal.

Activitat: Les pròpies de cada secció.

Pel que fa a la Popular Santsense hem cercat testimonis de socis o familiars de socis. Va ser creada l'any 1948, en plena post-guerra, funciona els dies feiners amb un horari variable. Es obligatori fer compres almenys un cop al mes.

Testimonis de l'època

MONTSERRAT (48 anys). Els meus records són molt difosos ja que qui feien més vida a la coopera-

tiva (la Popular Santsense) eren els meus sogres principalment el meu sogre, ho recordo perquè de molt jove vaig anar a viure amb ells, ja que la meua mare havia mort i el meu pare havia desaparegut durant la guerra, una cosina germana de ma mare ens havia acollit. Doncs com et deia, qui feia més vida a la Cooperativa era l'oncle, recordo que els dissabtes a la tarda ell anava a fer la partideta de cartes i a xerrar mentre nosaltres quatre (la tieta, el meu germà, el meu cosí —que més tard es casaria amb mi—, i jo) anàvem a donar una volta per la Carretera fins que es feia l'hora de preparar el sopar, llavors la tieta anava cap a casa i nosaltres tres anàvem a buscar l'oncle. Era un ambient molt maco, llàstima que tot això s'hagi perdut.

Els diumenges al matí es feia alguna obra de teatre, coses més que res per passar l'estona.

Nosaltres encara som socis, algunes coses les trobo al mateix preu que les trobaria en qualsevol altre establiment, però si els pocs que quedem ho anem abandonant, arribarà un moment que tot això desapareixerà. Per altra banda tinc l'avantatge que puc comprar alguns articles, com roba de casa, pagant x diners cada setmana.

JAUME (50 anys). Els meus pares eren socis i nosaltres no hem volgut deixar de ser-ho. Quan hi havia ball i tenies edat suficient per anar-hi, podien conèixer una noia cada dia, això sí, acompanyada de la seva corresponent «carabina». La gent creu que una cooperativa és el mateix que un economat i no és cert. Com ja deus saber, la Cooperativa és una associació de persones que s'associen per un bé comú, treball o consum. L'economat és senzillament que els empleats d'una determinada empresa comprin els productes de consum en un negoci «muntat» per la pròpia empresa, és un peix que es mossega la cua...

Quin és el futur del Moviment Cooperatiu? quines són les seves expectatives? Tot això és molt incert. Serà cert el projecte que l'Ajuntament de Barcelona vol crear cooperatives de treball per fer descendre l'índex d'atur a la nostra ciutat. Tot això depèn d'una sèrie d'organismes. A hores d'ara s'obre un interrogant.

8 EL ÚNICO TETNO BUENO ES EL TETNO MUERTO

HOLA, JEREMY. PONME UN WHISKY
... DEL QUE TIENES ESCONDIDO...

SÍ, SÍ, SEÑOR

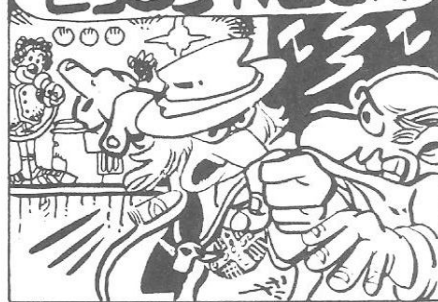

HUMMM...

TU LOCAL SIGUE SIENDO
EL MEJOR, PERO...

¿QUE HACEN
ESOS NEGROS?

PE...PERO SI ES EL
MEJOR FUNKY-TECNO
DEL MOMENTO...

FUNKY-TECNO
¡VAYA PORQUERÍA!

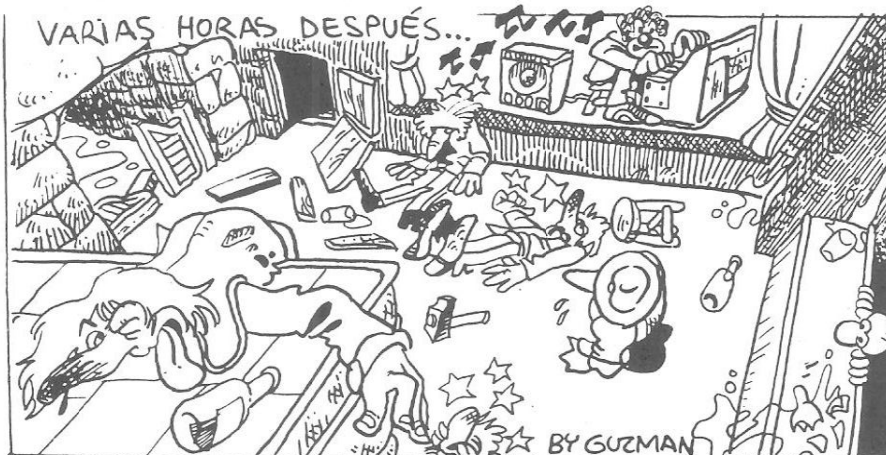
¿CÓMO?
¡DITO ROCKER!

¡TOMA! ¡VA A HABER CACHONDEO!
¡NEGRO, TOCA ALGO DE PRESLEY!

VARIAS HORAS DESPUÉS...

BY GUZMAN

BIEN, PONLA OTRA
VEZ, SAM...

83

La sortida de l'OTAN: el principal objectiu en la nostra lluita per la pau

Encara és aviat per a fer un balanç complet de la setmana d'actes, per la pau, el desarmament, contra l'OTAN i la instal·lació dels euromíssils. Han estat uns dies en els quals milions de persones de la vella Europa s'han mobilitzat per uns objectius comuns que s'han concretat en la realitat de cada país. Encara és aviat perquè el moviment no acaba aquí, ni de bon tros, i perquè ja sabem que els resultats esperats (la no instal·lació dels «PERSHING» i «CRUISER», la sortida de l'OTAN, etc.) no seran immediats i que encara caldrà gastar moltes soles, cridar molt i insistir fins al final, com sigui i on sigui.

El do de pit l'han tornat a donar els països centro-europeus: és clar, la seva sensibilitat va en funció directa del perill real que viu sobre ells. Aquests és un moviment, que ja ve de lluny i que demostra que cada dia és més fort, amb més experiència i que no es deixa enganyar pels cants de sinxena dels qui donen solucions intermèdies.

A l'Estat espanyol s'han multiplicat els actes per la pau, contra l'OTAN i els euromíssils. Així hem vist com, a Madrid, 150.000 persones unien les seves veus i el seu esforç, a Bilbao més de 10.000, a Saragossa 15.000, etc. A Catalunya en concret hi participaren com a membres de la «Campanya pel Desarmament i la Desnuclearització Total» a la marxa de torxes del divendres dia 21; una experiència nova que ha resultat ser del tot positiva, tant per la participació de la gent —10.000 persones—, com per la imaginació i la «marxa» del personal.

En un ambient festiu, irònic, amb disfresses allusives, es corejaren consignes com «No ens defenseu que és pitjor, Avui actius o demà radioactius, No volem ser l'Hiroshima del demà, Colón que hiciste! por qué los descubriste?», a part de la constant **NI OTAN, NI BASES, NI EUROMÍSSILS**.

Els problemes han sorgit quan s'ha intentat descafeïnar la lluita per la pau. Així, a l'acte del dia 23 a la Plaça dels Països Catalans, que, ai! comptava amb el suport del PSC; com que no esperàvem, com ells mateixos digueren, que adquirís un caràcter antigovernamental, hi acudírem en cercavila des del barri per tal de donar-li un contingut anti-OTAN que ens semblava la cosa més conseqüent aquí i ara, quan es vol lluitar per la pau.

A la lluita per la pau i el desarmament cal donar-li uns continguts concrets. A l'Estat espanyol aquests continguts han estat sempre l'oposició a les bases ianquis, el boicot als pressupostos militars i la negativa a entrar a l'OTAN. És per aquests motius que la nostra lluita per la pau té un marcat caràcter antigovernamental que no poden amagar ni supeditar a d'altres interessos. Pretenem marxar diferències amb la dreta i amb aquest govern que diu que està per la pau mentre es prepara per a fer-nos la guerra gastant 500.000 milions de pessetes dels pressupostos amb finalitats bèl·li-

ques, comprenent la posició dels governs europeus que accepten els euromíssils, no convocant tot seguit el referèndum de l'OTAN, mantenint el jou de les bases ianquis, militaritzant al màxim la societat, oferint carn de canó al règim feixista del Líban, etc.

No podem, com a antiimperialistes, desapropiar l'oportunitat de referir-nos a l'última aventura de «l'amic americà» i condemnar de la manera més ferma la invasió de l'illa de Grenada pels *marines* nord-americans, així com tota la política agressiva i imperialista que exerceix el *cowboy* Reagan sobre Centreamèrica.

I també, per últim, comunicar-vos que tenim prevista una xerrada molt interessant i altres actes de carrer durant aquest mes, que ja us anirem comunicant; a part de convidar-vos a les nostres reunions els dimecres a les 8 al Centre Social de Sants c/ Olzinelles 30, tel. 331 10 07.

Comitè Anti-OTAN de Sants

Foto: Meritxell Sendra

ALIMENTACIÓ

DECORACIÓ

FARMÀCIES

TOCINERIAS A.Figueras Tocinerías A. Figueras Productos selectos. Matanza diaria. Elaboración propia. Mdo. Berlín/Numancia. Pda. 6. Tel. 322 19 18	TERMOPARKET La última novedad en parket. Galileo, 46, Tel. 339 55 66.	A. SALTÓ VALLES Avenida Madrid, 222. Vallespir, 103 (Pla- za del Centro). Tel. 339 63 32. Barcelona, 14
EL CELLER DE GELIDA Vallespir, 65. Tel. 3339 26 41. Antoni Falgueras Membre de l'Acadè- mia Tastavins St. Humbert.	prat suñol Llistes de Noces. Cortinatges. Persianes. Sants, 66 325 19 92, 325 16 50 Barcelona 14.	GRANGES Xocolateria-Creperie Vallespir 81-85.
Tocineria de Sordi Estival CARRER RIEGO, 17 TEL. 224 80 06 BARCELONA (SANTS)	Andrés Giménez Mar- tín. DNI 36.870.330 Pintor-Decorador. San Juan, 25 Tel. 662 06 01. GAVÀ (Barcelona). 	 Xocolateria. Espe- cialitat en 80 creps c/ Alcolea, 90 Tel. 339 42 66 Barcelona, 14.
 ...menjar un bon for- matge i beure una co- pa de bon vi. c/ Alcolea, 83 Tel. 330 00 75 Barcelona 14.	 Moianès, 50 Barcelona 14 Tel. 325 56 46	 Papeteria SOLER Santa Catalina, 19 Tel. 339 76 75 Barcelona 14
AUDIOVISUALS	 ZAFIRO-3 c/ Sants, 387. Barcelona, 14. Tel. 333 59 62	INSTAL·LACIONS
 c/ Cruz Cubierta, 128. Tel. 325 24 24.	bahia 34 anys fent ballar. Sala de Ball Olzinelles, 31 (Sants). Tel. 421 77 10	CASAIS Fontaneria. Electricidad. Instalaciones. Reparaciones. Agua. Gas. Electricidad. Roger, 12. Tels. 240 61 62, 334 64 58 Barcelona, 28
 Servei a domicili de Reparació TV al dia. c/ Moianès, 59. Tel. 223 36 70.	ENSENYAMENT	MÚSICA
 fotografia i cinema callao, 4 · mercat d'hostafrancs tel. 325 51 68 · barcelona, 14	COL·LEGI MODECLAR Deliniació, FP 1-FP 2, homologat amb inclusió de càlcul d'armadures i estudi d'utillatges amb ordinadors. OM. 30-5-78.	GESTI música Galileo, 11-13 Barcelona 28.
CONFECCIONS	AUTO ESCOLA SANTS consell de cent, 19, esol.-2ª metro: HOSTAFRANC (LINEA I) - bus: 56 - 57 barcelona (14) - tel: 223-71-23	OBJECTES DE REGAL
IRIS Sastreria Confeccions Camiseria Gène- res de Punt. Creu Coberta, 112. Tel. 243 27 44.	Una escola de teatre: c/ Alcolea 111 baixos 2 Barcelona 14. <i>la casona de alcolea</i>	R. Pallarès RELLOTGERIA I JOIERIA EXPOSICIO ARTICLES REGAL S. Antoni, 2 i 6 / Tel. 223 37 93 / Barcelona (14)

La besnéta del fundador d'Hostafrancs: un testimoni històric

Moltes vegades hem sentit la polèmica sobre l'origen del nom d'Hostafrancs. A hores d'ara sembla que ja no hi ha dubte. Joan Corrades i Bosch era conegut com el de «Ca l'Astafrancs», manera com Corrades pronunciava el seu poble de naixement, Hostafrancs de Sió. Amb els anys el nom de «Ca l'Astafrancs» ha esdevingut Hostafrancs, tal i com el coneixem ara. 108 anys després de la seva mort, Joan Corrades ja té una plaça al barri i resta el testimoni viu de la seva besnéta, Carme Palomera Corrades, de 83 anys d'edat. És part de la història d'un barri centenari.

3 generacions juntes. Només falta Carme Palomera

Amb la inauguració de la plaça de Joan Corrades i Bosch a l'antiga fàbrica de Manufactures Ceràmiques, el nom del fundador d'Hostafrancs s'ha popularitzat, si fa encara més, entre la gent dels nostres barris. A l'acte de la inauguració de la plaça varen assistir les primeres autoritats de l'Ajuntament de Barcelona i també el batlle d'Hostafrancs de Sió, poblet d'origen d'en Joan Corrades. Amb aquest acte s'han recuperat les senyes d'identitat d'aquest barri barceloní i són moltes les persones que han descobert, no amb certa sorpresa, que Hostafrancs té història pròpia.

Una història que ve de lluny

Joan Corrades i Bosch arribà a Barcelona perquè a la seva comarca —la Segarra— va haver-hi males

collites. Quan Corrades arriba a Barcelona s'installa a les rodalies, a la zona de l'actual Hostafrancs, al costat de la Carretera Reial (el que ara és Creu Coberta). Corrades, a més de ser hostaler, canviava les rodes dels carros que entraven i sortien de la ciutat. La gent parlava del de «Ca l'Astafrancs», manera com Corrades denominava el seu poble de naixement, és a dir, Hostafrancs de Sió. Els anys varen passar i després d'algunes vicissituds, l'hostal desapareix i avui és ocupat pel Cinema Arenes. Joan Corrades, que havia nascut el 27 d'octubre de l'any 1814, moria a Hostafrancs de Barcelona el 21 de juny del 1875. Ara, amb la inauguració de la plaça que portarà el seu nom, la figura del fundador d'Hostafrancs ha entrat ja dins de les llegendes de la nostra ciutat.

Una dona feliç als 83 anys

Carme Palomera i Corrades es conserva estupendament. Trenc d'Alba la va saludar cordialment a casa la seva neboda, ja que ella viu en una residència molt a prop de Capità Arenes. La senyora Carme Palomera gaudeix d'una època plena de bones emocions familiars. La principal, no cal dir-ho, el reconeixement públic que se li ha fet al seu besavi, el fundador d'Hostafrancs. Ella no el va arribar a conèixer però en guarda grans records i assumeix tota la història que s'ha escrit sobre ell. És la més petita de set germans i tots els records que conserva del seu barri ens descriuen una zona molt tranquil·la, plena de camps i amb un ambient molt popular. «Era l'època —ens comenta Carme Palomera— que es deia allò d'anar a Barcelona, encata que jo sempre deia que nosaltres ja érem a Barcelona, i és que sempre m'he sentit molt barcelonina». Ara, amb els seus 83 anys, és una dona agraïda, que recorda la seva mare i la seva àvia amb emoció. Ens explica que en Joan Corrades el varen enterrar primer al cementiri de Sants i que ara les despulles del fundador resten al Cementiri Vell del Poble Nou. Ens agrada escoltar-la, la deixem parlar. Quan passa pel número 22 i 24 de la Creu Coberta recorda amb sentiment tota una llarga història familiar que es remunta a quatre generacions. Carme Palomera i Corrades... ella és la més directa representant i el testimoni més històric del fundador d'Hostafrancs.

Alfred Picó

12 Assentades a contrallum: perfil d'un campió

El nostre Barri s'ha, l'han, convertit en un quadriculat més d'aquest monstre gris de ciment i asfalt que és Barcelona. La vella Ciutat, amb personalitat pròpia i amb barris peculiars i perfectament singularitzats, han anat desapareixent. La «Gran» Ciutat, com un inexorable Cronos, ha anat endrapant els seus fills.

Però les ciutats, com els seus barris, no els fa només el fred de ciment i el ferro. No són sols cases, carrers, places i cotxes aparcats. Sota els seus totxos, les seves llums, les ombres, damunt del seu asfalt, es belluguen encara éssers vius, homes i dones, humans, i no pas andròides ni robots sense cor.

Volem apropar-nos a aquests homes i dones. Uns han nascut al nostre Barri, altres viuen o treballen entre nosaltres, a la nostra comunitat. Tenim gent de lletres, professionals, artistes, esportistes, polítics, que ja són famosos, que ja són «VIPs». I a d'altres que continuen la seva lluita silenciosa i anònima. Però a tots, a uns i a altres, volem portar a aquestes pàgines. Volem conèixer-los, apropar i apropar-nos als nostres veïns, i en especial a aquells que, per si mateixos, pel seu tipus de treball, o per la seva singular personalitat, presenten un perfil humà interessant o, simplement, anecdòtic.

Entre nosaltres tenim un Campió. Un home acostumat a jugar-se la seva vida dia darrera dia. Un veí que en desaparèixer els aplaudiments de la gent, els *flash* dels fotògrafs, les càmeres, les primeres planes dels diaris, se submergeix en el seu treball de compra i venda de vehicles, al seu taller especialitzat de reparacions, al nostre carrer Tinent Flomesta nº 23. A la façana un nom: BENJAMÍN GRAU.

Ací el trobem. Ens atén un home jove, de mitjana estatura, amples espatlles, faç simpàtica però seriosa. Els seus moviments són ràpids; a vegades indolents, felins. L'assentada és ràpida, com una carrera. Però se sotmet pacient a les nostres preguntes i càmera.

— Sr. Grau, com va nèixer, i quan, el seu amor pel motorisme?

— Ja de molt petit. El meu pare tenia un taller mecànic. Però jo no sé com, ni quan. Jo no me'n recordo, però diuen que vaig aprendre a anar amb bicicleta, sobre rodes, abans d'aprendre a caminar.

*«Els que correm ho fem
per amor a la màquina»*

— Quina va ser la seva primera màquina de «veritat»?

— Primer una «Ossita». Després ja una «Derbi».

— Quin va ser el seu primer premi?

— El 1963. El Gran Premi Circuit Carles III. Tenia 16 anys.

— L'últim?

— Ara, encara no fa quinze dies. A Guadalajara.

— El pròxim?

(Amb un posat modest ens contesta)

— Ho ignoro. El meu esforç i il·lusió màxims van a cada prova.

— Quantes vegades Campió de les 24 hores de Montjuïc?

— Quatre vegades.

— Quantes vegades Campió d'Espanya?

— Catorze.

— Campionats internacionals?

— Gran Premi d'Europa, el 1969.

— Quin és el premi que més l'ha satisfet en la seva vida professional?

— Fins ara el Gran Premi de Montjuïc, puntuable per al Mundial, el 1975.

— El moment més feliç de la seva vida particular?

— Han estat molts i bons. Han estat tants i tan bons que no puc establir un ordre de preferències, ni una valoració quantitativa o qualitativa. I menys anteposar uns a altres.

— I el més trist de la seva vida particular?

— La mort del meu pare fa quatre anys.

— El moment més dur de la seva vida professional?

— El meu accident ara fa dos anys, l'octubre del 81, en què vaig estar a punt de perdre la vida.

— Quina escuderia representa ara?

— Represento la J.J.

— Què se sent en ser un campió, un home conegut, popular?

— A mi no em causa cap sensació especial. Per a mi és normal. Ésser és igual que no ésser. Només sento l'alegria de la tasca ben feta, les altres coses em són accessòries.

— Què sent la seva família respecte la seva perillosa professió?

— No comenten. Total ajuda. Plena participació. I quan competeixo pateixen en silenci, sempre al meu costat.

— Li compensa el motorisme, econòmicament, el perill de jugar-se la pell en cada prova?

— No hi ha diners que compensi jugar-se la vida. En algun moment, parlant simplement de cèntims, hi havia l'al·licient o la compensació econòmica. Ara no. No hi ha escuderies. No hi ha fàbriques de motos. No hi ha carreres. No hi ha cèntims. Avui els que correm ho fem per amor a la màquina, a l'esport, al nostre públic.

— Què critica vostè, Sr. Grau, de l'actual estat del sector del motorisme?

— El fet de no haver-hi fàbriques que resguardin el motorisme. La penúria econòmica del Sector. La manca de mitjans i capital. La crisi mundial. Tot juga un paper importantíssim, amb altres factors, per haver arribat a l'actual situació de depauperació i col·lapse del motorisme al nostre país.

— I com veu, ara, el futur del motorisme espanyol?

(El seu semblant sembla que es torni gris, dur)

— Marró, molt marró, tirant a negre. No hi ha fàbriques, no hi ha marques. Però en canvi, quan als homes, jo destaco un CARLOS CARDÚS i un SITO PONS.

— Davant la polèmica de les 24 hores, si? No?

(El seu posat es torna més viu. Respon enèrgicament)

— Sempre Sí!. Les 24 hores no han de desaparèixer per res! Ans al contrari, manquen més circuits, més carreres.

— Està o ha estat alguna vegada, potenciat l'esport del motorisme al nostre país?

— No, mai. Només l'esforç personal i el sacrifici d'uns quants, pocs, han aconseguit el poc realitzat.

— La Federació o d'altres organismes ajuden el motorisme professional?

(ens mira com si fossin «marcianos»)

— Jo només vaig a parlar per mi. A mi, concretament, mai no res, en vint anys que porto en aquest món de la moto. Ah, sí, sí! ara recordo que una vegada em van donar 10.000 (deu mil) pessetes per anar a córrer a Itàlia, a Monza..., i res més....

— I l'esport «amateur»?

— Que jo conegui, menys.

— Hi ha alguna escola de motorisme a Espanya?

— Res. No. El que senti la moto, s'ho ha de fer ell solet.

— Quins consells donaria als afeccionats que vulguin dedicar-s'hi plenament i professionalment?

— Afecció. Perseverança. Sacrifici. Salut. Cercar equip. I, sobretot, diners, molts diners!

— Si en comptes de néixer a l'Estat espanyol, vostè fos nat en un país estranger, com per exemple EE.UU., Japó, Gran Bretanya o Alemanya, llocs on fan rumbeig de tota mena de desplegaments de medis i ajudes per als seus esports, ¿Fins on hauria arribat avui Benjamín Grau com a pilot?

(Ens mira amb sorpresa, com si mai s'hagués plantejat aquesta possibilitat)

— No acostumo a jugar amb hipòtesis. Però d'haver succeït això, sols puc dir que hauria estat una «carta a l'albur». Jo sols sé allò que he aconseguit, amb el meu treball i esforç.

— Què falta al motorisme?

— Repeteixo, hi manquen fàbriques, motos, circuits. Si no hi ha fàbriques no hi ha motos; i si no hi ha motos, pocs circuits poden haver-hi. Fins ara totes les màquines que han rodat eren de marques que, amb els seus pressupostos i ajudes, anaven mantenint econòmicament l'esport del motorisme.

— Què li sobra al motorisme espanyol?

— Els «motoclubs»! Els interessos creats. Els muntatges econòmics particulars que fan carreres únicament per guanyar diners, a l'esquena dels pilots. Oblidant que al públic el porta el pilot, els homes que amb el seu esforç, risc i nom, encara mantenen el caliu de l'esport de la moto.

— Què sent, què pensa, cada cop que en una prova es juga la vida?

— No se sent. No es pensa. Només estàs a l'aguait de no caure, i de triomfar. Tot i que en molts moments, i ara cada vegada més, penso en les meves filles, en la meua família.

— Hi ha veritable companyerisme entre vostès els «campions», o és també el món de la moto una jungla d'interessos, egoismes i joc brut?

— Hi ha companyerisme. Però també, per desgràcia, hi ha egoisme i joc brut. Però, sobretot, enveja. Molta enveja.

— Creu vostè en l'home, confia encara en les persones?

— Sí! Moltes vegades massa.

— L'accident més greu de la seva vida professional?

— El de fa, precisament ara, dos anys. I l'únic, per sort.

— És vostè supersticiós?

— No.

— Creu en Déu?

— Sí!

— Què és el que més estima en la seva vida?

— Les meves quatre filles.

— Quina persona, viva o desapareguda, admira o ha admirat vostè més?

— No tinc cap preferència definida (l amb un somriure, davant de la nostra sorpresa ens diu). Però els que em cauen molt simpàtics són els pilots de les escuderies de Madrid.

— Què és allò que més li desagrada o odia?

— L'enveja.

— Què llegeix en aquests moments?

— «El Cachorro». Sí, sí, és un llibre sobre gossos, i els seus agombolaments.

— Li agraden els animals, quins en té, vostè?

— M'agraden els animals, i amb preferència els gossos; en tinc dos. Ah! i últimament m'han portat peixos.

— Li agrada la música?

— Sí; amb preferència, la moderna.

— Quin és el seu hobby preferit?

— M'agraden tots els esports. En especial el futbol.

— D'algun club en especial?

— Home! D'on hagi de ser? Sempre del BARÇA!

— Alguna marca de moto preferida?

— «Derbi».

— Té vostè opció política? I què opina de la política?

— No tinc opció política. Sóc completament apolític. És més, no comprenc tantes paraules, tantes discussions bizantines. Sóc un home d'acció. I crec més en els fets que en les paraules i promeses.

— Signe del zodíac?

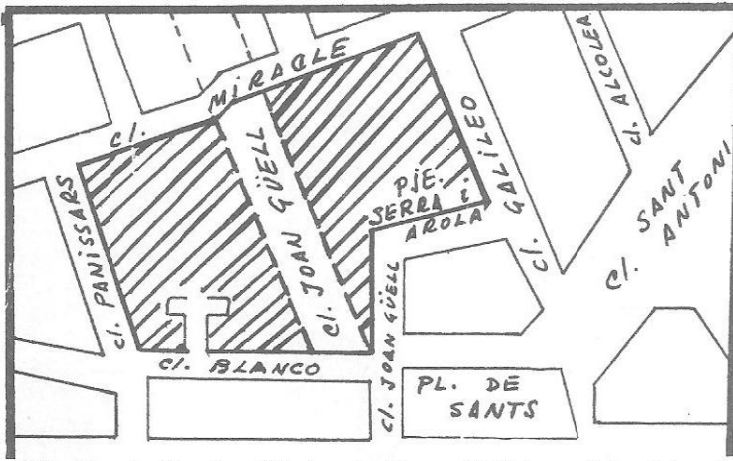
— Leo.

— Sr. Grau, si vostè no hagués muntat mai en una moto, què li agradaria haver estat, o haver arribat a ser?

— Sempre he tingut una gran admiració per la medicina. De no ser pilot, m'hagués agradat ser metge.

— Si pogués escollir, de quina forma preferiria morir?

— D'una forma o altra, m'és igual. La mort és una realitat irrevocable. És una tonteria pensar en ella i, com he dit abans, no m'agrada jugar a les hipòtesis. Quan arribi, arribarà.

El solar de l'antiga fàbrica de Vapor Vell és notícia al barri. Potser una de les notícies més importants des de fa molt de temps. Com ja sabeu les Associacions de Veïns i el Secretariat d'Entitats han endegat una campanya a fi i efecte d'aconseguir Vapor Vell per al barri. TRENC D'ALBA ha cospat les opinions d'en Josep Espinàs (regidor del Consell de Districte), Josep Ribas (president del Centre Social) i R. Pallarès (assessor de l'associació de veïns i comerciants del Triangle). Aquesta és la història i aquests són els protagonistes.

Una mica d'història

15.000 km², situats al bell mig de Sants, entre els carrers Blanco, Passatge Serra i Aroca, Galileo i Miracle, és l'extensió aproximada de l'actual solar del Vapor Vell. L'empresa fou fundada l'any 1849 per en Joan Güell i aleshores, juntament amb altres fàbriques de la zona, fou peça clau pel desenvolupament industrial del Poble de Sants. La crisi de la fàbrica arribà cap a l'any 1873, moment en què es despatxaren gran nombre de treballadors. Així l'any 1890 el Vapor Vell tancà les portes i durant la guerra fou utilitzat per la CNT-FAI com a taller collectivitzat de fusta. Després de la guerra esdevingué unes piscines públiques que el 1944 passaren a mans de la Unió Esportiva del Mediterrani.

Recordem que, de primer, el Pla Comarcal qualificà tota la zona com remodelació privada, mercès a una alegació de les AA.VV. del districte s'aconseguí que una part del terreny, concretament l'espai situat entre els carrers Joan Güell (actualment tancat) i Galileo es convertís en zona de remodelació pública. La resta fou comprada l'any 1976 per Galerías Preciados per uns 36.000.000 de pesetes aproximadament, per tal d'edificar uns grans magatzems. Les dades concretes són aquestes: el projecte de Galerías Preciados va ser presentat a l'Ajuntament l'1 de juliol del '77 i, sense cap consulta a les entitats, fou aprovat el 2-11-77. Les AA.VV. impugnaren el projecte perquè l'edificació proposada era més alta del permès i, es pot dir que la qüestió restà «penjada» fins que en data de 5-1-82 l'Ajuntament demo-

cràtic es decidí a arxivar-lo definitivament. El cas és que d'aleshores ençà el Vapor Vell resta abandonat i ha esdevingut un abocador de deixalles i un focus de rates i mals olors, sobretot a l'estiu.

El 2-3-83 el govern socialista expropià RUMASA, propietari del 75% de les accions de Galerías Preciados, i ahora d'ara el govern parla de reprivatitzar els béns de RUMASA. Aquest és el moment en què torna a fer-se actual la campanya iniciada l'any 1974 amb el lema «Salvem Sants dia a dia...». Les AA.VV. i el Secretariat d'Entitats han endegat una campanya per tal d'aconseguir el Vapor Vell pel barri.

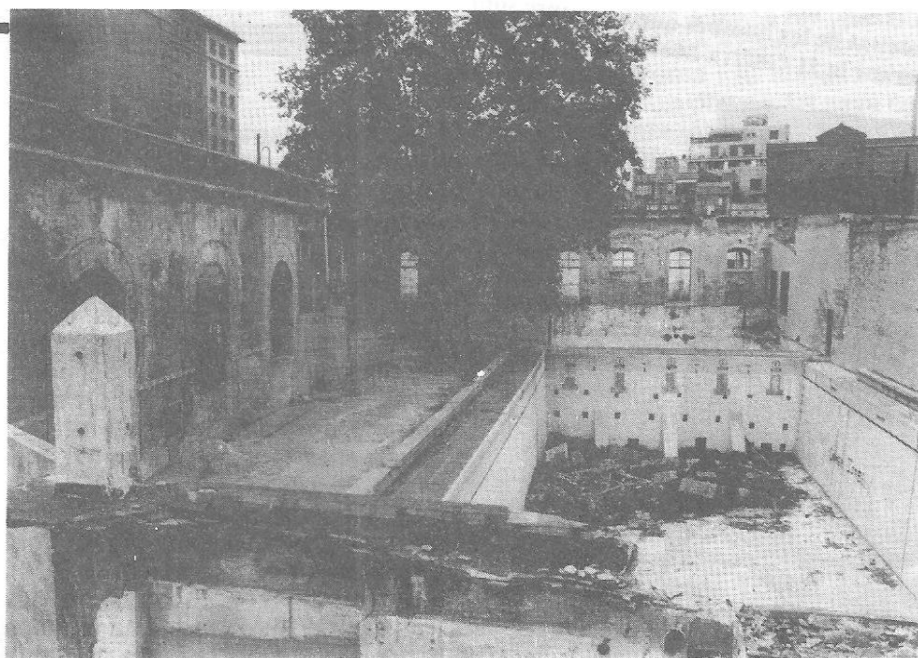
Mercè Sala, tinent d'alcalde de planificació de l'Ajuntament, pensa que el fet que els terrenys estiguin en mans de l'Estat no és prou raó perquè l'Ajuntament hagi de com-

prar-lo, d'altra banda Mercè Sala creu que abans de realitzar qualsevol compra s'ha de fer una valoració dels recursos i de les necessitats del barri, així com tenir molt clar l'ús del terreny.

Ribas: «Cal recuperar-lo»

En Josep Ribas, president del Centre Social, ens parla de la història reivindicativa del Vapor Vell: Formava part de la campanya «Salvem Sants dia a dia...». Es pot dir que les altres reivindicacions es varen aconseguir, o si més no, neutralitzar la seva acció especuladora. Això era cap als anys 70 després de la marxa de les grans fàbriques. En canvi el tema del Vapor Vell va ser conflictiu perquè semblava ser que hi havia uns interessos bastant foscos. No vam aconseguir mai tenir una opinió molt clara de qui havia al darrera del Vapor Vell, era com una mena de fantasma. Vam saber que hi havia uns grans magatzems però desconèixiem l'interlocutor. L'Ajuntament d'en Socias, amb Solans com a delegat d'urbanisme, no fou massa clar i ens ho va intentar «colar» una mica d'amagat, quan ens vam assabentar ja havia sortit a la llum pública.

R. Pallarès: «A mil peles per barba»

Si fessin uns grans magatzems a mi particularment no em preocuparia gens —ens diu R. Pallarès, membre de l'associació de veïns i comerciants del Triangle— inclús crec que pel barri seria convenient perquè hi hauria més afluència de gent i més facilitats de crèdits per a comprar, a més no afectaria la professionalitat dels botiguers. Però vull deixar clar que el més prioritari és que sigui d'ús públic. En aquesta campanya, el més important és la conscienciació del barri. M'agradaria que el barri en un gest d'esplendidesa pensés que si hi ha 300.000 habitants a la zona, doncs a 1.000 peles per barba... i així demostrar que és una necessitat, ja sé que no tots els veïns poden, però fora l'ideal. El principal problema és la manca de diners i que el barri està necessitat.

*«Sants no és un barri
prou equipat»*

Ribas: «Que sigui pel barri»

En Josep Ribas ens continua explicant les diferents fases de la campanya: El primer pas és la comunicació a nivell de barri a través de pancartes, recollida de signatures, ràdio, TV, premsa, octavetes, etc., per tal de fer saber a la gent que existeix un espai a recuperar en

una zona molt densificada. La segona fase és la negociació amb els estaments públics, començant per l'Ajuntament perquè és qui ha de portar la iniciativa fent l'opció de compra, després la Delegació de Govern i finalment la presidència del Govern.

Ribas ens diu que tot i que no s'ha fet encara cap projecte, el lloc seria adient per a una gran zona verda. Una zona verda quedaria «de fàbula» tot respectant la part bona de l'edificació la qual podria destinar-se a museu.

Penso que Sants no és un barri privilegiat —segueix en Ribas— està molt a baix d'altres zones de Barcelona. És veritat que s'han fet inversions a Sants però el mateix Pasqual Maragall ha dit que hem de sortir d'idees locals i que hi ha una sèrie d'espais amb connotacions a nivell de ciutat. Montjuïc, l'Escorxador, l'Espanya Industrial, la Plaça dels PP.CC., la Model, són el pulmó nou de la ciutat. Ha de quedar clar que parla de zones de Barcelona i no de Sants, és a dir que si rebaixem aquests parcs les inversions de l'Ajuntament a Sants no són tantes des del punt de vista específicament local. Les Cotxeres sí, però l'Ajuntament les ha utilitzat per a posar-hi molts serveis permanents que no hi ha enlloc dels barris. Hem de treure la idea que Sants és un barri prou equipat, encara té uns coeficients molt baixos i moltes coses que s'han fet són per a tothom. Això no ho dic jo, ho diu el propi Ajuntament.

Espinàs: «Sí, però...»

Josep Espinàs, regidor del Consell de Districte, ens manifesta la postura del consell tot dient que fora molt bo recuperar Vapor Vell pel barri però matisa que són conscients de les dificultats que això suposarà. Hem de tenir en compte que tot i haver passat a l'Estat els béns de RUMASA, a l'hora de la seva reprivatització, cada empresa voldrà treure una rendabilitat màxima. A l'Ajuntament li interessa comprar sempre al millor preu i l'hauria de comprar a preu de mercat actualment qualificat com 14 b, és a dir de remodelació privada, per tant serà car.

El regidor ens comenta que el Consell de Districte està pressionant a l'Ajuntament per tal de fer-li veure que és una oportunitat i que cal intentar arribar a un acord amb Galerías Preciados per adquirir el terreny.

Fins avui —mitjans de novembre— hem tingut dos o tres converses amb l'Ajuntament, no massa llargues i dintre del context d'altres coses més generals. És el responsable d'urbanisme qui ho ha d'estudiar i ha de seguir les pautes marcades pel pla urbanístic on aquest tema no hi entrava, per tant cal pensar-ho.

La valoració del sr. Espinàs quant la campanya és que són interessants les campanyes a nivell d'AA.VV. perquè sempre són un fre, perquè el senyor que ho vulgui comprar s'ho pensarà dues o tres vegades per por a les associacions. El que poden pensar des de l'Ajuntament és que aquest sector no és el més necessitat —ens diu el regidor sobre si l'Ajuntament pensa que Sants és un barri prou equipat—. Inclús hi ha zones dintre del barri més necessitades, però a mi una resposta d'aquest tipus no se m'ha donat encara».

Malentès «legal»

En Ribas ens va comentar que s'havia sentit dolgut per la manca de sensibilitat del consell en treure les pancartes que les AA.VV. havien penjat al carrer. Va ser un malentès —ens va aclarir el sr. Espinàs— nosaltres passem nota al servei de neteja, a través de la guàrdia urbana, de les pancartes autoritzades, ells les van posar sense dir-nos-ho. Quan en Ribas em va telefonar vaig passar ordre que el servei de neteja les respectés.

Tant hi fa qui l'ha llençada. Ens és igual. Ja està fet. Es dirigeix a Montjuïc. Ara encara està a l'estratosfera. Esclatarà a 2.500 m. Té 1 megatò de potència. 1.000.000 (un milió) de tones de TNT. La meitat de les bombes que van caure sobre Coventry, Rotterdam, Dresde i Toquio durant la II Guerra Mundial.

Contaminació

La nit del 8 de gener s'ha donat l'alarma. Un míssil ha estat disparat cap a Barcelona. L'aviació provarà d'abatre'l. Aviació? Quina aviació? Tenen prou feina a bombardejar els altres. Abatre un míssil que porta sistemes d'evasió? Com?

La majoria no s'ho creuen. «Això ja va fer-ho en Wells amb La Guerra dels Mons...». D'altres agafen la família i el cotxe i fugen de la ciutat. És igual cap a on, el que importa és allunyar-se. Protecció Civil, a través de la ràdio, crida els seus homes: ningú no acudirà al punt de reunió. S'aconsegueix de reunir uns milers d'homes; la majoria, soldats que estan fent la mili... Es requisen camions, autobusos, autocars. La gent és desallotjada casa per casa a punta de fusell, indiscriminadament. Encara no s'ho creuen. Però, com es pot evacuar Barcelona en 2 hores? Al començament de l'autopista A-2, a Pedral-

bes, han xocat un camió i un autocar; els vehicles estan desfets. Sorgeixen crits d'entre els ferros retorçats. La majoria són morts. A la llum de la lluna plena la sang llueix d'una manera estranya. Una excavadora enretira els vehicles cap a la cuneta. L'embús de camions ocupa tota la Diagonal i ja ha passat una hora.

Fa una nit esplèndida. Des del terrat de la Torre Catalunya hi ha una vista meravellosa. El fred fa que l'aires sigui més clar i les estrelles brillen. L'home que les contempla està convençut que tot es tracta d'un simulacre, o, com a molt, d'un error. Va cap a l'altra banda del terrat i contempla els llums del port; alça el cap al cel. Té, mira, un estel que cau... Però l'estel cau massa i a 2.500 metres es converteix en un punt de llum blaublanca. L'home ja no veu el màxim esplendor de la seva estrella: s'ha quedat cec. Unes dècimes de segon més tard arriba la llum ultravioleta. Aquesta és una altra forma de radiació. L'home xiscla: les cremades de tercer grau per radiació ultravioleta són terribles. Després

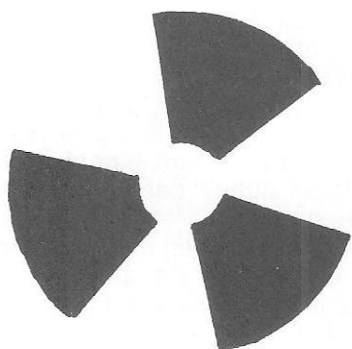
es gira i arrenca a córrer sense deixar de cridar. La tanca no l'aguanta. Cau al carrer al davant d'una parella. El soroll és repugnant: ossos trencats, com quan a les polleries obren el cap del conill. La parella crida... Se sent un soroll estrany, com de gàrgares, i tots dos cauen al terra morts; l'ona expansiva de l'explosió ha trencat de primer els vidres, els quals han esquinçat la parella; després tot l'edifici s'ensorra. L'ona, que ja ha arrassat la plaça Espanya, ha destruït també tot el que hi ha fins l'estació de Magòria, la Plaça de Sants, l'Hospital Clínic i la caserna dels bombers i ha arribat fins el Parc de la Ciutadella. Més enllà del carrer Brasil va perdent força, però només els edificis ben construïts aguanten. Els edificis, perquè els vidres continuen clavant-se a la carn. L'estació del tren de Sants no rep l'ona expansiva en tota la seva força, però n'hi ha prou perquè s'ensorri en alguns punts. Supervivents? Molt pocs, un 10%... No val la pena intentar rescatar-los. A més, d'aquí mitja hora la radiactivitat arribarà als 3000 Rads.

«L'hospital s'esquerda de dalt a baix; després s'ensorra.»

Una dona ha tret a passejar el gos. Està sota el túnel de la via del tren, a la Bordeta. Veu una llum molt intensa. «Un llamp». Recorda que el cel estava clar. «Algú fent fotografies amb un flash». El gos borda amb desesperació, trenca la corretja i fuig corrents. La dona comença a cridar-lo; de sobte se sent aixecada del terra... Després torna a baixar i rodola. S'aixeca esverada: algunes rascades, blaus; està mig nua: la ventada se li ha endut la roba. Sent un soroll estrany, un edifici prop d'ella s'està ensorrant. Corre cap a sota el pont i es queda allà. El pont aguanta.

Quan l'ona expansiva arriba a la Diagonal, la majoria dels autocars bolquen. D'arbres, no en queda cap. Les cadires del Camp Nou han estat arrencades i cauen sobre les universitats. Els vidres de Sant Joan de Déu volen i l'hospital s'esquerda de dalt a baix; després s'ensorra de la mateixa manera que l'Hospital Militar i Sant Pau. L'Hos-

«La temperatura arriba a 1.000 °C.»

pital del Mar no existeix. Incinerat. L'explosió del dipòsit de gas no hi ha tingut res a veure. La temperatura, als voltants de Montjuïc, ha arribat als 1000°C. Les explosions dels dipòsits de combustible del port i de gas de la Zona Franca no s'han notat. L'aeroport també queda destruït i els dipòsits de carburant acaben d'arrasar-lo quan esclaten. Els tancs de gas de la Vall d'Hebron es converteixen en un bola de foc. Collserola cremarà de dalt a baix.

Un home es disposa a tancar la finestra de casa seva. És al davant del camp del Barça. Un vuitè pis. Mai no arriba a fer-ho. Alguna cosa l'empeny per darrera i pica de cap contra el vidre: la finestra es tanca i l'home vola a través d'ella; les estelles de vidre se li claven a la cara i al coll. Abans d'acabar de caure ha mort dessagnat.

I l'ona expansiva segueix allunyant-se i perdent potència. A més de 6 km «tan sols» s'ensorraran els edificis més dèbils. A 20 km «tan sols» rebrà cremades de 2n. grau aquell qui estigui a l'aire lliure; els que hagin observat l'explosió quedaran temporalment cecs. Hi haurà molts incendis, sobretot on hi hagi material fàcilment inflamable.

La dona que s'havia refugiat sota el pont corre cap a casa. Panteja en l'aire que crema i té els ulls fixos, vidriosos, molt oberts. La seva casa ja no existeix, és tan sols una pila de runa. Ella s'ha salvat perquè estava sota el pont. Comença a treure runa, està buscant la seva família. Un quart d'hora més tard cau de genolls i xiscla; el dolor s'ha fet insuportable. Triga encara dues hores a morir. Les dues hores se les passa udolant. No hi ha ningú que la pugui rematar d'un tret, d'una ganivetada o, simplement, escanyar-la.

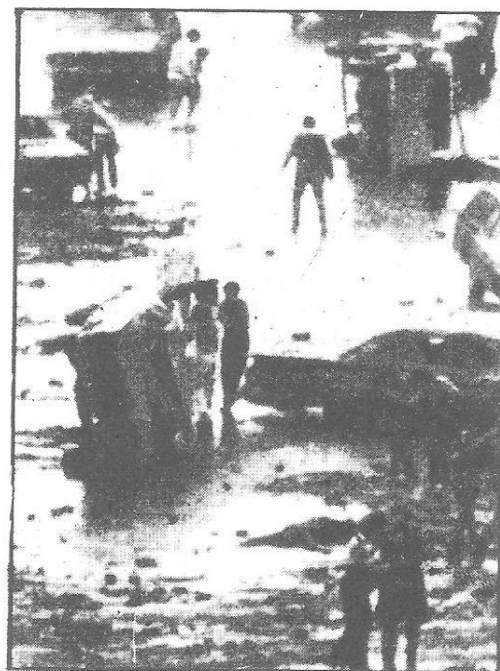
A la Plaça de la Farga han aparegut uns quants llits. Algú, a la llum de la lluna, prepara unes xeringues: morfina. Com a mínim, farà callar els crits. De matinada l'efecte de la morfina ha passat. Tornen els crits. El cabell comença a caure a grups. Algú s'acosta corrent (Mira, un que encara pot córrer) i crida alguna cosa. Porta una pistola a la mà i dispara. Canvia el carregador. L'últim tret és per a la seva boca. No hi ha més crits. S'ha fet de dia.

....

Quatre setmanes després la gent continua morint. Ara, molt més que abans. La leucèmia fa estralls. Pels carrers es passen monstres: no tenen cabells, no tenen ungles, no tenen dents; la pell els cau a tires i, amb la pell, trossos de carn. S'ha trobat el remei als xiscles dels moribunds: un ganivet o una corda. No hi ha ocells. Tot és ple d'insectes: han sofert mil mutacions diferents i alguns d'ells són carnívors. Hi ha cucs per tot arreu; al cap de poques hores, un mort ja n'és ple.

El nitrògen de la part alta de l'atmosfera s'ha cremat i això ha produït òxid de nitrògen, que, al seu torn, ha destruït l'ozon, el qual filtra els raigs ultravioleta del sol. Les persones amb la pell més clara són els primers afectats: càncer de pell. L'augment dels ultravioleta fa que molts microbis necessaris per a la vida humana desapareguin. Es trenca l'equilibri home-bactèries. Les collites són destruïdes per la radiació ultravioleta i els insectes arreu del món.

El cos humà es queda sense defenses. Un constipat representa la mort per asfíxia... Si un té la sort d'agafar-lo, és clar. A alguns una bactèria els ha devorat l'estómac. Han mort vomitant sang i bilis.

La majoria dels fills dels éssers humans neixen morts... No s'assemblen en res als homes. Molts dels que neixen vius són eliminats tot seguit. El seu aspecte és d'un horror indescriptible. Dels pocs que no són eliminats, gairebé cap no arriba a adult; si no els mata la radiació, moren de fam o qualsevol altra cosa. Només els més forts i que s'adapten poden sobreviure... menjant cucs, escarabats, rates, o éssers humans, no hi fa res.

«Es trenca l'equilibri home-bactèries.»

Això ha passat els primers mesos, però el Carboni-14, element radiactiu, seguirà contaminat durant uns 6.500 anys. L'Urani-234 té una vida de 25.600 anys i l'Urani-235 de 4.500.000.000 (quatre mil cinc-cents milions) d'anys.

Evidentment, això és ciència-ficció. Si de veritat volguessin arrasar Barcelona, no tirarien la bomba sobre Montjuïc, sinó sobre el Tibidabo. DE SABADELL A BARCELONA NO QUEDARIA RES.

Fonts d'informació:
Comitè Anti-OTAN de Sants
Revista Muy Interesante

Eduard

Fent història

El cos de bombers de Sants

Remenant papers i llibres antics, sempre surt alguna cosa curiosa i vet ací, que sense saber com, ha caigut a les nostres mans un petit llibret publicat l'any 1894 amb el Reglament del Cos de bombers de Sants. Dels seus 53 capítols val la pena remarcar com a cosa anecdòtica i històrica els següents:

Art. 4º/ El equipo del personal se compone de casco, media bota, cinturón, hacha, cuerda, pito, blusa ó chaqueta guerrera y pantalón de paño.

Art. 7º/ El Cuerpo de bomberos se compondrá de un Jefe, dos sub-jefes, un capataz primero, cuatro segundos, 20 individuos efectivos y 10 suplentes. Un Médico, un Profesor de gimnasia y un escribiente.

Art. 11º/ El Jefe del Cuerpo de bomberos será siempre el Arquitecto Municipal, y los Subjefes el Maestro de Obras a sus ordenes y el Ingeniero del Municipio.

Art. 18º/ El individuo que desee ingresar en el Cuerpo de bomberos, deberá reunir las condiciones siguientes:

Gozar de buena salud, que certificará, después de la necesaria inspección facultativa, el Médico del Cuerpo.

Estar domiciliado en esa población.

No contar menos de 20 años ni exceder de los 40.

Tener un oficio conocido, siendo preferibles los de albañil, carpintero y cerrajero ó lampista.

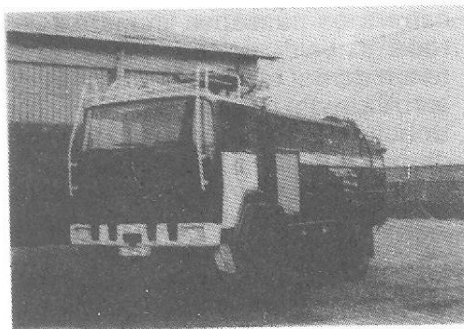
Saber leer y escribir.

Serán baja en el Cuerpo los que pierden su calidad de vecinos de esa población.

Art. 24º/ Por riguroso turno, los individuos del Cuerpo de bomberos, se encargarán en las mañanas de los domingos, de la limpieza y conservación de los aparatos y de todas las herramientas y utensilios pertenecientes a los cuartelillos establecidos...

Art. 30º/ El personal tiene la obligación de asistir al gimnasio por lo menos 80 días durante el año.

Art. 31º/ El primer domingo de cada mes se practicarán ejercicios generales de instrucción, con todo el vestuario, equipo y material del Cuerpo.

Art. 33º/ Todos los años se realizará un simulacro de extinción de incendios y salvamento.

Art. 44º/ Para el mejor servicio de esta población, se establecerán, tan pronto como sea posible, tres cuartelillos, que serán los siguientes: Uno en el matadero público, o en las cercanías, siendo considerado este cuartelillo como Parque de bomberos. Otro en los alrededores de la «España Industrial» y otro en las proximidades de la fábrica Batlló.

Art. 53º/ La división de pueblo de Sants para los efectos de los toques de pito es la siguiente:

Suponiendo una línea por el eje de la Carretera Real, en toda su extensión desde el Puente de Rabassa hasta el puente de la Riera Blanca, y otra línea que partiendo desde el eje de la calle de la Mina, calle de Dalmau, calle de Olzinellas y camino Vista Alegre hasta la Riera de Magoria, resultará la población dividida en cuatro barrios, y serán los siguientes:

Barrio 1º. El en que está enclavada la Iglesia y comprende, desde el Puente de Rabassa, las aceras izquierda de Carretera Real, calles de Mina, Dalmau, Olzinellas, Vista Alegre y Riera de Magoria hasta volver al Puente de Rabassa.

Barrio 2º. El en que está enclavada la plaza mercado y comprende: desde el Puente de Rabassa, las aceras derechas de Carretera Real, calle Norte, Travesera de Gracia y Riera Magoria hasta el Puente Rabassa.

Barrio 3º. El en que está enclavado el Hort Nou y comprende desde la esquina de la calle de Mina, acera izquierda de la carretera, Riera Blanca, línea de término con Hospital hasta el Mar, toda la Marina subiendo por el camino del Port parte Sur, y Riera de Magoria hasta calle Vista Alegre, esta en su acera Sur, calle Olzinellas, Dalmau y Mina hasta la Carretera Real. Comprende la Marina y toda la parte baja de la Bordeta.

Com veieu, els nostres veïns del segle passat estaven molt ben organitzats pel que fa als incendis i altres desastres.

A poc a poc anem coneixent com és i com era el barri on vivim, aquest que volem millor.

Rosa M. Picó

Dona de ferro, mans d'àngel

M. Lluïsa Franch i Plensa, de professió escultora, viu i treballa al nostre barri. Està casada i té tres fills. Haviem concertat l'entrevista i la trobem, fent feina al taller de manyà del seu marit, al carrer Galileo, que li serveix a ella també d'estudi i lloc de treball. L'hem enxampat treballant, ho deixa tot per atendre'ns i, amb les mans brutes encara de ferro, ens fa pujar al petit pis superior, on hi ha instal·lada una petita, íntima i personal sala d'exposicions. La cambra és plena d'escultures, la majoria fetes en ferro, i d'altres en les quals utilitza una tècnica més sofisticada. També hi ha pintures que ella denomina «impressionistes». És una dona viva, intel·ligent, de gran inquietud intel·lectual, oberta, amb rialla contagiosa. No calgué «trencar el gel», ens vàrem «enrotllar» de seguida, de forma franca i molt, molt simpàtica.

Des de quan aquesta professió?

— Des de fa 20 anys, però abans vaig seguir un llarg procés d'investigació del ferro.

— L'ajuda el treball del seu marit en la seva realització artística?

— Sí, el treball del meu marit és de manyà i, per tant, del ferro. Jo diria que es complementen.

— Hom podria pensar veient les seves escultures, que es necessita molta força per fer-les.

— No ben bé, jo diria menys força, més enginy i més manya.

— A quina escola va anar per aprendre l'art de l'escultura?

— A la Massana. Però ho tocàvem tot, des de dibuix i disseny, fins les tècniques més depurades, tant en pintura, escultura, etc.

— Pensa que el nostre barri ha canviat molt d'ençà uns anys?

— Sí, bastant. Abans era com un poble petit i tots ens coneixíem.

— Què troba a faltar del temps d'aabans?

— Abans, com ja he dit, semblava un poble i la gent, els veïns, els coneixies gairebé a tots, era més humana. Crec que la comunicació d'abans.

— Quina cosa milloraria avui al nostre barri?

— L'ambient cultural. Falten activitats i inquietuds.

— Quines obres són les més importants que ha realitzat?

— «El Manelic», escultura feta en ferro, i «Pau Casals», també en ferro.

— No ha pensat mai deixar el seu treball i dedicar-se a una altra activitat?

— No. No viuria bé, no m'hi trobaria. L'Escultura, per a mi, és una droga.

— Lluïsa, què li sembla la Plaça dels Països Catalans?

(Ens mira fit a fit, per fi esbossa una rialla i contesta)

— He de respondre per quedar bé amb l'Ajuntament, o dic allò que penso... Bé, per mi resulta freda.

— Alguna de les seves obres són en algun lloc públic, carrer, plaça, museu, etc.?

— Sí, al Museu Canari Garriga. He participat en exposicions nacionals; també vaig exposar a l'Orfeó de Sants i també he participat a fora de Barcelona... i continua citant premis i llocs; tot això té el suport d'una llista-curriculum vitae que ens entrega.

— Algun dels seus fills segueix el seu art i la seva escola?

— Al noi sí que li agrada, però a les meves filles, de ferro, ni parlar-ne.

— Hi ha afecció per l'escultura, en especial el jovent, aquí a Sants?

— No. Primer que no hi ha promoció, després no hi ha futur (econòmicament), i després, encara, que el jovent s'estima més un festival de Rock.

— Quina classe de música li agrada?

— La de protesta, en Llach, Raimon, etc.

— Hi ha gaires artistes que treballin el ferro?

— En Soriano. Però actualment ben pocs.

— Quin tipus de figures o temes són els preferits pel seu públic?

— Temes del poble i també els de sentit irònic.

— Es dedica també a la pintura?

— Sí, i totes les meves pintures són impressionistes.

— Quins pintors i escultors li agraden més?

— Gargallo, Julio González, Llimona, Chillida.

— Ha presentat alguna o algunes exposicions?

— Bastants. A la sala Alamo, sala la Juventut, a les Galeries Tramontana, a Sitges, a la Bienal Internacional de l'Esport a Madrid.

— Col·labora amb alguna entitat cultural?

— Col·laboro amb Xarxa Cultural; i al 1980 vaig entrar a formar part del grup de professors de l'escola retaula.

— Quina opinió ha rebut per part de la crítica?

— Sempre bona. Tant per l'Associació Espanyola de Crítics d'Art, com per part dels mitjans de comunicació.

No cal tornar a dir que l'entrevista es desenvolupa en un ambient força cordial. És una dona sensible i alegre; sovint deixem per uns moments de banda les preguntes i parlem dels monuments que hi ha a la nostra ciutat; per exemple, ens diu que no li agrada el de Tàpies a la Ciutadella; o que el de Miró a l'Escorxador no li acaba de fer el pes.

Comenta també l'allau de places guarnides amb ciment i ferro a la ciutat Comtal, i que les troba fredes, sense cor, massa funcionals. Fernando Monegar la batejà amb el nom dde la Dona de Ferro, les escultures sí que són de ferro; ella, d'una creativitat i sensibilitat poc usuals. es una gran escultora.

Text: Meritxell Sendra
Fotos: Teresa Tarabal
Col·labora: Mercè Rovira

Los trabajos y los días

Bon Nadal, Mr. Bowie!

Ell va néixer un 8 de gener del 47. A hores d'ara és el protagonista principal del panorama musical i cinematogràfic dels '80. David Robert Jones, més conegut per David Bowie; el número u.

Aquesta vegada no parlarem del Bowie musical. Ens centrarem en el personatge cinematogràfic.

La primera experiència cinematogràfica de Bowie va ésser un curt, *Image*, dirigit per Michael Armstrong. Des de la segona meitat dels '70 començaren les seves, cada vegada més freqüents, incursions al món del cinema. Al '76 Bowie apareix a una pel·lícula de ciència-ficció: *L'home que va caure a la Terra*, dirigida per Nicholas Roeg. Dos anys després, al '78, esdevindrà el *Gigolo*, compartint el seu protagonisme amb Sidney Rome i Marlene Dietrich i essent dirigit per David Hemmings (aquell fotògraf britànic del *Blow Up* d'Antonioni).

Amb una sòlida formació teatral i mímica, Bowie també triomfarà al teatre. L'obra: una reeixida versió de *L'home elefant*, a Broadway. Bowie interpreta el personatge sense maquillatge ni careta: «...hauria estat un error servir-se del maquillatge... cap maquillatge hauria pogut traduir els torments d'aquest personatge» declarava Bowie. A més de *L'home elefant*, Bowie actuarà a una versió del *Baal* brechtia, feta per la televisió.

Merry Christmas Mr. Lawrence

L'any '82 es rodarà *Merry Christmas Mr. Lawrence*. Basada en la novel·la de Laurens Van der Post del mateix títol, té com a marc d'acció un camp de concentració japonès a l'any '42. Aquesta mena de *Puente sobre el río Kwai* des del punt de mira japonès, segons algunes crítiques, té com personatge cabdal al *major Celliers*, encarnat per Bowie. La contrapartida la dona Ryuichi Sakamoto que és el capità japonès Yonoi. El director del film: Nagisa Oshima, famós per *L'imperi dels sentits*.

El balanç cinematogràfic bowia del '83 és, tanmateix, important. Rodatge del film fantàstic *The Hunger*, sota les ordres de Tony Scott, amb Catherine Deneuve com a oponent femenina. Dues pel·lícules més: la primeram un «divertiment» titulat *Yellowbeard*, dirigit per Mel Damsky. La segona, una recreació d'una part de si mateix: *Ziggy Stardust*, de D.A. Pennebaker.

Durant el transcurs del '83, Bowie protagonitza les portades de les revistes més importants del món, presenta a Cannes els films i continua preparant nous personatges. Com deia a una revista francesa, ell s'identifica amb el personatge d'aquesta manera: «*Un color, una afinitat que em permeti cercar en mi mateix alguna cosa que pugui pertànyer a aquell personatge que em demanen que interpreti...*».

Pel que fa a casa nostra, ja varem tenir l'ocasió de veure *The Hunger* al festival de Cinema Fantàstic de Sitges. La Setmana de Cinema de Barcelona ofereix a la seva programació *Merry Christmas Mr. Lawrence*. Ambdues pel·lícules es poden veure aquest hivern als cinemes.

I Bowie continua, «station to station»... Bowie d'hivern, artista versàtil, ésser ubiqüitari de la modernitat.

Sergi Doria

TERMOPARKET

LA ULTIMA NOVEDAD
EN PARKET

Galileo, 46 Tel. 339 55 66

«Con la iglesia hemos dado, Sancho»

Seguint la nostra temàtica, desitjant oferir als nostres lectors un ventall tan ample com en sigui possible, i volent profunditzar en tot el problema de l'Educació i la seva incidència sobre el nostre Barri, aquest cop ens hem dirigit a un dels centres amb més solera: **L'ESCOLA PROFESSIONAL D'HOSTAFRANCS. CENTRE MONTSERRAT-XAVIER**

Vàrem triar aquest Centre perquè considerem que els seus gairebé 80 anys de servei i feina docent dins del Barri són un doctorat més que suficient per ser font d'Història, sortida de les vivències acumulades directament, o per herència. El Centre, amb un actiu que comprèn des del 1904, amb anys de pre-guerra, guerra civil, i post-guerra, podia haver estat un planter inesgotable i valuósíssim no tan sols d'història docent, sinó de la mateixa vida del nostre Barri.

Així mateix, els innegables mèrits i intensa labor educativa desenvolupada en un període de temps tan dilatat i que s'han traduït en els òptims resultats de les promocions d'alumnes sortits de les seves aules, i dels que van incorporant-se any per any a la vida de la nostra societat, eren un vot més a favor de recollir les seves idees i la seva experiència sobre l'Educació, així com els seus problemes actuals.

També el fet de ser un Centre dirigit per la «COMPANIA DE JESÚS», sumava al seu haver l'experiència de segles de treball docent i social que, encara que fos sota un prisma determinat i determinant per la seva mateixa forma de ser i sota una òptica confessional —Catòlica, Apostòlica i Romana—, no podia deixar de tenir el màxim d'interès, respecte, i atenció, per als nostres lectors.

Però tal com ho teníem —i no per això ha estat menor el nostre desencís— la clàssica «prudència» dels fills de Sant Ignasi, no ens ha permès de fer entrar en joc la informació que preparàvem. En fi, no comprenem com les preguntes de la nostra frustrada assentada, i que estaven contingudes en el qüestionari entregat prèviament al CENTRE MONTSERRAT-XAVIER, tals com, per exemple:

- Nivell social de l'alumnat.
- Motius més usuals pels quals els alumnes deixen els estudis.
- Problemes del professorat en el desenvolupament de la seva tasca.
- Preguntar sobre els problemes de la «droga», la delinqüència juvenil, etc., i la seva incidència sobre el món escolar, i les seves possibles causes.
- El preu de les matrícules.

— Si es concedeixen beques, o no, etc.

— Demanar l'opinió professional, o punt de vista imparcial —mai polític— sobre temes com la Selectivitat, els exàmens de setembre, la Llei del Català, l'Estatut de Centres, la LRU, la LODE, etc.

— Els emoluments aproximats i promitjos del professorat.

— etc.

No comprenem, déiem, com aquestes o altres moltes preguntes que podien ser de l'interès i informació per als lectors del nostre Barri, hagin estat capaces de despertar suspicàcies i reserves.

Amb exquisida amabilitat, amb deferent cordialitat, amb afable condescendència i fermesa absoluta ens han estat negades les respostes a les nostres preguntes. Amb uns «diplomàtics»: «És una enquesta massa ambiciosa per fer-la ara»; o un «No tenim temps». No se'ns ha «negat» l'assentada, però sí que se'ns ha negat la seva realització material.

Hem d'agrair, això sí, pel cap baix, l'obsequi del breu fulletó fotocopiats i editat pel Centre que ens en dóna una visió global, amb algunes dades interessants, i que reproduïm per als nostres lectors. I també hem d'agrair les fotos que publiquem, amablement i expressament cedides pel Centre, encara que nosaltres, potser per allò de l'«amor propi» professional, ens haguéssim estimat més fer les «nostres» fotos.

Les dades donades pel Centre són les següents:

BREU NOTÍCIA DE L'ESCOLA TÈCNICA PROFESSIONAL D'HOSTAFRANCS

PASSAT

Fa poc que es varen celebrar les noces de platí dels seus orígens més llunyans: el CENTRE MONTSERRAT-XAVIER, que va néixer el 25 de març de 1904 sota l'empenta de la Congregació Mariana Universitària de Barcelona. D'ell van anar sorgint, al llarg dels anys, diverses activitats i institucions educatives:

- Escoles Nocturnes (1911)
- Ateneu Montserrat (1919)

- Escoles Diurnes (1922)
- Escola Tècnica (1939-40)
- Secció Filial N. 5 de l'Institut Ausiàs March (1965-66)
- Escola homologada de Formació Professional de Primer i Segon Grau (1975-76).

Aquest desenvolupament ha convertit aquella petita escola d'un sol mestre i unes quantes dotzenes d'alumnes en un complex educatiu amb prop d'un centenar de professors i empleats, i a la ratlla dels dos mils alumnes. El creixement material ha estat paral·lel: després d'un primer canvi de local el 1908, de l'adquisició de l'Ateneu el 1919, i de successives ampliacions, reformes i millores el 1914, 1924, 1937, 1940, 1954, 1964 i 1970 s'ha arribat a les instal·lacions actuals del c./ Ermengarda, 11-25 i del c./ Torre Damians, 6.

PRESENT

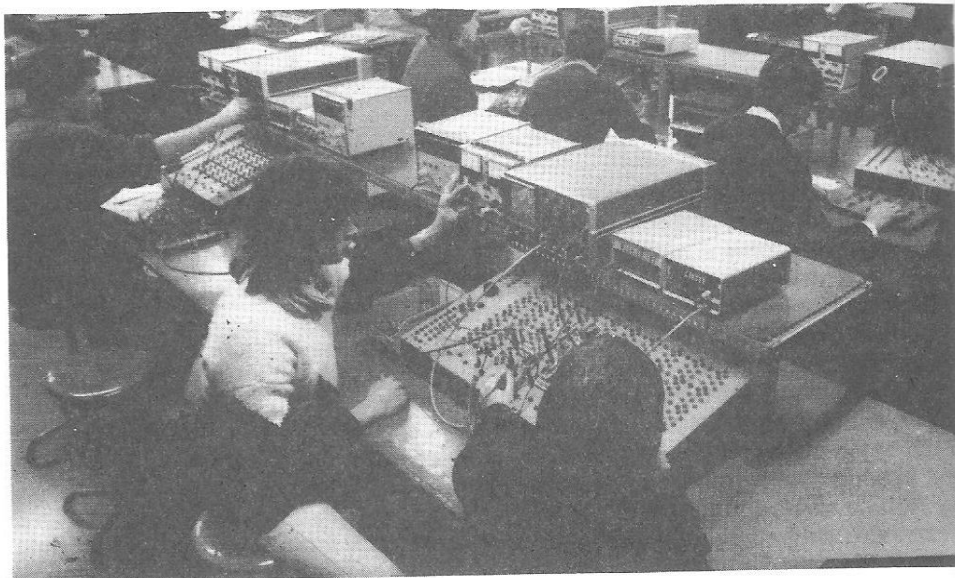
L'Escola continua dirigida per la Companyia de Jesús, però ha assolit ja un grau de participació del personal docent/no docent i de l'Associació de Pares d'alumnes que ara farà dos anys va permetre d'iniciar un procés de canvi de titularitat que esperem no s'allargui massa.

Com a trets rellevants del seu tarannà actual i futur, voldríem assenyalar els següents:

- Un *sa pluralisme* que pretén no discriminar ningú.
- L'*autonomia* ideològica i econòmica respecte a qualsevulla organització externa.
- La *gestió participada i representativa* en els òrgans de govern a tot nivell.
- La *vinculació al país* i, a través de la realitat catalana, la solidaritat amb tots els altres pobles del món.
- La *vinculació al barri*, que suposa un sentit de col·lectivitat local, demana dedicació i esperit de servei als veïns i pretén el millorament humà, cultural i social del seu jovent.

D'acord amb aquestes directrius, l'Escola actual,

- està regida per un *Consell d'Escola* integrat per nou professors i un representant del PND; sis pares i un representant de l'Ateneu; el President, el Director Acadèmic, l'Administrador i un Secretari.
- fomenta la cultura catalana a tots els nivells, fa l'ensenyament totalment en català en els primers graus i el va introduint paulatinament en els superiors.
- opta per la *coeducació* tant en l'ensenyament primari com en el secundari.

— a l'hora d'admetre nous alumnes i contractar personal, dona marcada preferència als residents al barri d'Hostafrancs i perímetre circundant, i procura vincular antics alumnes titulats, pares o mares d'alumnes, etc.

— promou l'ensenyament actiu i el basat en l'experiència i el diàleg, com a més desenvolupadors de la persona humana lliure i responsable, i fuig de tota inductinació manipuladora.

*«Un sa pluralisme
que pretén no discriminar»*

— a EGB concentra la seva acció en els nens d'Hostafrancs (dues classes per nivell, molt majoritàriament de residents al barri), i l'estén a tot el districte VII i barris confrontants quan es tracta dels adolescents de BUP/COU i FP de 1er. i 2on. grau (350 places anuals —quasi el 20% de les necessitats de tot el districte—, distribuïdes en cinc classes de BUP i quatre de FP per nivell).

— en col·laboració amb el CENTRE I ATENEU MONTSERRAT, promou variades activitats para-escolars (esplai, escoltisme, esports, etc.), obertes a tots els nois i noies del barri.

— ofereix els següents tipus d'estudis, tots ells subvencionats: Ensenyament General Bàsic

— Denominació: Escola d'EGB «MONTSERRAT-XAVIER».

— Adreça: C./ Ermengarda, 11-25, Barcelona 14. Tel. 223 93 04.

— Alumnat: 634 nens i nenes de 1er. a 8è d'EGB, distribuïts en dues seccions per nivell. Actualment

l'educació és mixta fins a 6è curs.

— Professorat: El claustre està constituït per 22 professors.

— Instal·lacions: 17 aules. Laboratori de ciències. Biblioteca. Taller. Gabinet mèdic. 2 sales d'ús múltiple.

Serveis complementaris: menjador, piscina, gimnàs, saló d'actes (locals de l'Ateneu, al c./ Torre Damians, 6).

Batxillerat i COU

— Denominació: ETP d'HOSTA-FRANCS (antiga Secció Filial N. 5 de l'INB «AUSIÀS MARCH»).

— Adreça: C./ Consell de Cent, 14 i Torre Damians, 6, Barcelona 14. Tel. 325 39 00 i 325 33 54.

Alumnat: En règim diürn 441 nois i noies distribuïts en cinc seccions de 1er. curs, quatre de 2on. i dues de 3er.

En règim vespertí 225 joves distribuïts en dues seccions de 3er. curs i quatre de COU.

Professorat: El claustre està constituït per 32 professors.

Instal·lacions: (compartides amb Formació Professional); 18 aules, 3 laboratoris (ciències físiques, químiques i naturals), 1 aula de dibuix, 1 saló d'actes, Bar, Menjador, Capella, Piscina, Gimnàs, Poliesportiu cobert.

Formació Professional de Primer i Segon Grau

— Denominació: ESCOLA TÈCNICA PROFESSIONAL D'HOSTA-FRANCS

— Adreça: C./ Torre Damians, 6, Barcelona 14. Tel. 325 39 00 i 325 33 54.

— **Alumnat:** Primer grau (règim diurn): 269 nois i noies en total.

— **Administració:** 81, entre primer i segon curs.

— **Electrònica:** 148, entre dues classes de primer i dues de segon.

— **Química:** 40, entre primer i segon curs.

Segon Grau (règim nocturn): 332 joves en total.

— **Administració:** 92, entre primer, segon i tercer curs.

— **Electrònica:** 177, en dos grups de primer i segon i un de tercer.

— **Química:** 63, entre primer, segon i tercer curs.

— **Professorat:** El claustre està

constituït per 36 professors.

Instal·lacions específiques: (a part de les compartides amb BUP/COU): 2 tallers-laboratoris d'electrònica, 1 taller de mecànica i electricitat, 1 aula de mecanografia, 1 aula de comptabilitat i càlcul mercantil, 1 gabinet electrònic de càlcul i procés de dades.

Gener, 1983

Aquestes són les dades «oficials» i tota la «informació» que se'ns ha volgut donar. En fi, ací queda això. Considerem que en aquestes dades L'ESCOLA PROFESSIONAL D'HOSTAFRANCS. CENTRE MONT-

SERRAT-XAVIER», no necessitava ni necessita «publicitat».

Però, modestament, creiem que en aquests moments que vivim, les velles postures «elitistes», els interessos privats de grup, els silencis «pridents», podran ser —més que solucions— còmplice eficaç dels mals que afecten avui, com ahir, la nostra societat i el nostre sistema educacional.

Text: J. Simoncini

Fotos: Escola P. Hostafrancs.

Centre Montserrat-Xavier

Pròxim número: La Institució Montserrat. Una escola del Barri.

Vols anunciar-te gratuïtament?

— Ofertes de treball —

L'únic requisit és que l'anunci sigui de tipus laboral.
Retalleu l'ordre d'inserció o feu una fotocòpia, i envieu-la a TRENC D'ALBA, carrer Riego 28, Barcelona 14.

TRENC D'ALBA no assumeix cap responsabilitat per la no publicació d'anuncis gratuïts, tampoc no es fa responsable de la seva procedència ni veracitat.

Per contactar amb els anunciants dirigiu-vos per carta a TRENC D'ALBA, secció OFERTES DE TREBALL especificant la referència o bé trucant al número de telèfon desitjat.

— Per a repartir propaganda i altres encàrrecs. Truqueu al telèfon 223 39 10 i 431 55 95.

— S'ofereix noi per a treballs administratius. **Ref. 1**

— Cangur amb experiència per a cuidar nens. **Ref. 2**

— Fotografia professional amb laboratori propi. **Ref. 3**

— Per a cuidar nens s'ofereix auxiliar de puericultura amb experiència. **Ref. 4**

— Noi busca treball amb experiència en comerç i muntatge d'il·luminació. **Ref. 5**

— S'ofereix cangur amb experiència. **Ref. 6**

— Dibuix i pintura. Classes particulars. Truqueu al telèfon 257 04 79

— Noia de 19 anys s'ofereix per a cangur. **Ref. 7**

ORDRE D'INSERCIÓ

Amics:

Vull que publiqueu l'anunci gratuït següent:

TEXT (Màxim 15 paraules)

.....

.....

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ D.P.

DNI TELÈFON

Signatura,

ORDRE D'INSERCIÓ

Amics:

Vull que publiqueu l'anunci gratuït següent:

TEXT (Màxim 15 paraules)

.....

.....

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ D.P.

DNI TELÈFON

Signatura,

Soldados de plomo

Pepe Sacristán, 45 años, alrededor de un centenar de películas a sus espaldas. Perteneciente a la generación que actualmente «corta el bacalao» en este país, que nacieron en la postguerra y la sufrieron junto a otras calamidades de tipo cultural, política y económico. Gente que se han hecho a sí mismos, autodidactas. Pues uno de estos personajes, José Sacristán Turriégano, madrileño de Chinchón, con esa larga trayectoria cinematográfica, quizá en el mejor momento de ésta y de su vida privada, se decide a entrar en el mundo de la dirección, sin dejar de lado la interpretación.

Para ello se ha rodeado de un equipo profesional, serio y competente; Josecho San Mateo como ayudante de dirección y Ruiz Anchía en la fotografía, y de una producción joven, independiente y decidida (Antonio Resines, entre ellos), para realizar su primer largometraje. Por otro lado se ha asegurado la empresa con un reparto de excepcionales actores; a la cabeza, el mejor, con diferencia, Fernando Fernán-Gómez, Amparo Rivelles, Assumpta Serna, Silvia Munt, y el propi Sacristán en el papel protagonista, aunque apuntara en la presentación de la película en Barcelo-

na, que no había buscado un papel a su medida.

Soldados de plomo está basada en un relato de Eduardo Mendoza (*La Cripta, El caso Savolta*) que ha participado en la confección del guión junto a Sacristán. La historia va de suspense, con algunas superficiales notas psicológicas sobre los personajes. Andrés (José Sacristán), profesor de literatura española en Estados Unidos, hijo natural de un militar y una tonadillera, regresa a España ya que su padre tuvo la generosidad de legarle una casa que está a punto de ser considerada monumento nacional, pero el solar donde está ubicada vale mucho dinero y Ramón (Fernando Vivanco), hermanastro de Andrés, trata de comprarsela para construir, pero el protagonista tiene un asunto que resolver directamente implicado con la casa; el oscuro suicidio del padre; para ello contará con la ayuda de Don Dimas (Fernán-Gómez) y su hija Blanquita (Silvia Munt), enfrentándose a Ramón, la esposa de éste (Assumpta Serna) y su madastra (Amparo Rivelles). Psicológicamente, el personaje mejor tratado es el que interpreta Fernando Fernán-Gómez, que se sale materialmente de la pantalla, dando todo un recital de su buen hacer profesional.

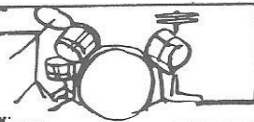
Destacan, junto a él, todo el resto, con unas interpretaciones en todo momento correctas y ajustadas.

Pese a alguna ligera torpeza rítmica, el film interesa al espectador, que sigue con atención en todo momento la historia que se les está cotando y disfruta con los diálogos que de una forma sencilla y sin pretensiones nos transmiten el desarrollo de la trama.

Desde sus comienzos en el cine, allá por el '65 con un papel anecdótico en *La familia y uno más*, Sacristán se ha paseado junto a López Vázquez y Landa por esa amplia galería de personajes medios españoles, reflejados en el cine que se ha hecho por estos lares en los últimos quince años, hasta el punto de que un público ya acostumbrado se ha identificado con ellos en numerosas ocasiones, aun siendo en su mayoría un cine fácil y engañoso. Llegó la *tercera vía* del cine español, se abrieron para Sacristán y otros actores españoles las puertas de lo que se creyó una nueva forma de entender el cine hecho aquí y que acabaría con los típicos y tópicos personajes interpretados por ellos. Aunque la *tercera vía* no cambió demasiado ese panorama, sí que una nueva generación de directores empezaba a hacer sus pinitos y a tomarse esto del cine como algo más artístico y menos folklórico y vodevilésco. Y llegó la, digamos, consagración como actor de José Sacristán. Pedro Olea le ofreció el papel principal de su película *Flor de Otoño* donde demostró su madurez y profesionalidad, apartándose abismalmente de los personajes que había interpretado hasta esos momentos para la pantalla. A partir de ese momento, y sin dejar de lado el cine llamado de consumo, Sacristán ha seguido una carrera ascendente en cuanto a calidad interpretativa, demostrada en sus últimos trabajos *Solos en la madrugada*, *El diputado*, *La colmena* y *Estoy en crisis*.

Con **Soldados de plomo** estamos de doble enhorabuena; comprobamos y seguimos admirando esa madurez artística de la que hablábamos antes y asistimos a la *opera prima* de un hombre que, a corto plazo, nos puede deparar alguna sorpresa dentro del panorama del cine español actual.

El niño salvajemente truffado

BAUHAUS.

«Burning from inside»

Fins fa molt poc, per aconseguir la discografia d'aquest grup s'havia de recórrer al vell sistema de contactar amb el parent o l'amic que anava a Anglaterra, donar dos copets a l'esquena i, amb un somriure amistós, dir-li allò de «Em portaràs l'últim de **Bahaus?**». El disc que portava gairebé mai no tenia res a veure amb el que tu havies demanat. Doncs bé, pel que sembla ja s'han decidit a publicar els seus discs al nostre país, just ara que s'han separat(?!).

Bauhaus és un dels grups que amb més força han sabut destacar en el sempre canviant món de l'avantguarda popera. En un principi influenciats per l'etapa més intensa de Bowie i T. Rex, s'apuntaren a la moda «sinistra» del moment. Més tard, evolucionant amb el temps, refinaren el seu so decantant-se cap a terrenys més innovadors, al ritme de les noves tendències. **Bauhaus** és un grup fruit d'una generació: la generació d'ara mateix. El seu nou disc, ara ja sí entre nosaltres, és un exponent més del nou pop britànic. Un LP fresc i revulsiu, gairebé indispensable.

RYUICHI SAKAMOTO

Banda sonora original del film «Merry Christmas, Mr. Lawrence»

Si heu vist el film però no heu escoltat el disc de la banda sonora, podeu estar ben segurs que encara us falta per assaborir un dels encerts fonamentals de la pel·lícula: la música. El component de la **Y.M.O.**, Ryuichi Sakamoto, japonès ell, ha estat l'encarregat de posar música a les imatges. Si a la pel·lícula és Sakamoto (capità Yano) qui queda fascinat per David Bowie (Jack Celliers) aquí és el propi Sakamoto qui ens fascina amb la seva música. El disc aconsegueix transmetre admirablement la rigidesa i la tensió que caracteritza el film. Les melodies denses i ambientals es succeeixen en un autèntic mar d'emocions. David Silvy, ex-**Japan** i vell conegut de Sakamoto, és l'interpret que posa la veu al tema principal. Un LP singular amb un encert especial. Val la pena.

CULTURE CLUB

«Colour by numbers»

Poques vegades sorgeixen grups que amb tan escasses pretensions i amb tan bon ritme assoleixen l'èxit amb tanta facilitat. **Culture club** és una agradable barreja entre la frescura radiant dels **Haircut one Hundred**, els ritmes calents de **Kid Creole and the Coconuts**, i el dinamisme arrolladors d'**Spandau Ballet**, tot això, degudament empolsegat i maquillat en el màgic tocador de Boy George, el seu cantant. El nou elapè, més popero que mai, segueix conservant aquella dolçor i subtilitat encisadora que tant brillantment saben impregnar en les seves cançons. Una petita delícia que ens deixa amb bon gust de boca.

DEPECHE MODE

«Construction time again»

Tornen a sonar les tecles. **Depeche Mode** ens fa escriure, hipnotitzar, ballar o senzillament badallar. Tornen els seus ritmes freds, les seves fràgils melodies, les seves notes alegres, la seva joiallitat i la seva serietat. Aquest trio, supervivent de luxe de la moda tecno, insisteix en xiuxiuejar-nos a cau d'orella els seus secrets. Tornen **Depeche Mode** i ho fan amb la pluja, el fred i el mal temps. La fórmula és la mateixa: l'encert ha disminuït. Si despertes un matí amb el cel gris i plujós, ja saps: **Depeche Mode** no en té la culpa.

Hits catalans

- Santi Vendrell
- Marina Rossell
- M. del Mar Bonet

Hits castellans

- Daniela Romo
- Vídeo
- González

Hits estrangers

- Culture Club
- A. Delon i Shirley Bassey
- U.B. 40

HITS MAXIS I NOVETATS

«Please, please, stay...» Ho recordeu, oi?, Era l'any '78 i Jackson Browne ens cantava aquest «Stay» que el llençava a la fama. Cinc anys després, una parella, D. Marx i T. Spencer, recuperen el tema revestint-lo a la moda del '83. El joc de les versions continua essent rendible.

Una notícia. Sisa està gravant el seu LP número deu. El títol: *Roda la música*.

I més notícies. Un nou grup per afegir al mercat nacional. **Programa**. Es tracta d'un duo d'experts en música electrònica, seqüenciadors, digitals, programadors, etc. El seu primer elapè s'anomena *Síntesis digital*. I seguim al compàs de la tècnica **Trans X** ens trasporta al món del Vídeo. *Living in a video* és el seu darrer hit. I més vídeos, **Video**, de València, ens ofereix el seu primer llarga durada. En ell s'inclou *Víctimas del desamor*, l'últim single del grup. Un tema clàssic (**Mocedades** no ho faria millor) adornat amb els tocs del moment. I continuen amb fórmules d'èxit. Després del *Hooked on Classics III*, l'amenaça del *Hooked on swing II* ja està aquí. Per a quan el *Hooked on cançons de muntanya* o el *Hooked on Classics XXXII*?

Secuelas de una guerra

Ambos se miraron y dejaron de mirarse, mas aquella mujer se sintió atraída por una especie de ternura al fijar de nuevo los ojos en Damián.

Tal vez resulte insólito decir que estas dos personas que se encuentran por primera vez después de dieciséis años, iniciasen en su juventud un idilio amoroso. Es muy natural que todos los adolescentes del mundo caminen hacia esa enigmática llama que las leyes naturales y divinas concede a cada uno. Para ambos ese amor fue breve, casi un soplo, aunque pudo haber sido duradero si el destino no hubiese intervenido.

De todos modos, es conveniente retornar a la juventud de estas dos personas. Se dice que existe un puente en el tiempo, por el cual se va de una eternidad de reposo pasado a otra de eternidad futura que no es otra cosa que la vida. Para ello habría que ser consecuentes con el pasado y el futuro de estas dos personas que no pudieron ser felices. habría que atravesar en un vaivén ese puente de la vida a través del tiempo.

Así fue cómo comenzaron a amarse.

Transcurría el verano de 1929. Hacía calor. Fue un día maravilloso. Rondaban los catorze años de edad. Se habían sentado en un banco de piedra en el jardín de la casa. Se miraban tímidamente.

— Seguro que nuestros padres están tomando café... — murmuró Damián.

La muchacha asintió.

Él añadió, señalando un matorral de mirto que tenía forma de cueva:

— ¿Quieres que vayamos allí?

Cuando llegaron, el muchacho volvió a pedir:

— Estamos solos... Nadie nos ha visto. Se diría que es la primera vez que nos encontramos así...

— Sin embargo, ya hace tiempo que somos vecinos — contestó ella.

— Sí, pero mañana tu partirás para Suiza. Ya no nos podremos ver...

— No importa... Mi padre dice siempre que tengo mucha vida por delante.

Guardaron silencio. Parecía que tenían necesidad de ocultarse de los demás. Habían iniciado la jornada primera de la soledad prohibida, pero no sabían qué decirse.

Entonces él balbuceó:

— No sé; ahora que te vas... creo que te quiero más...

— Sí, yo creo lo mismo... — respondió la muchacha con voz temblorosa.

Se les abrió un mundo nuevo. Estaban tristes y asustados; por otro lado se sentían dichosos. Era la primera vez que los dos amigos querían salir de la amistad. Damián se aventuró a decir:

— ¿Quieres que nos hagamos un juramento?

Ella tardó un poco en responder. Parecía una rosa que se respiraba a sí misma.

— ¿Para qué?

Ahora él se atrevió un poco más:

— Para ser novios desde este instante... ¿Quieres que el juramento lo sellemos con un beso?

— Quiero...

Se abrazaron, se besaron; llamándose muy bajito:

— Rosana...

— Damián...

Con las manos cogidas hablaron de muchas cosas. Del pasado fueron al porvenir. Dijeron también que se escribirían y que cuando fuesen mayores vivirían en París. Luego volvieron a recordar el pasado por la dulzura natural. La muchacha dijo:

— El otro día estuve paseando sola por el jardín. Está tan cuidado... Allí en Suiza, no habrán flores tan lindas como las que tenemos aquí ¿Sabes? Sólo pensaba en ti... No quiero que nos parezcamos. No quiero que nos tratemos como hermanos, pero sí que nos queramos mucho y nos respetemos mutuamente.

— No, Rosana; somos novios.

— Ya soy una mujer...

— Y yo casi un hombre que te quiere.

Ella notaba una felicidad infinita. Susurró mimosa:

— Siempre nos querremos, ¿verdad?

— Sí, siempre. Nada nos separará...

— A pesar de eso...

Otra vez sus labios salieron del escondrijo. De repente, oyeron una voz femenina:

— Rosana, Damián; niños. ¿Dónde estáis?

Los dos jóvenes salieron del escondrijo. La abuela estaba allí.

— ¿Qué hacíais ahí, granujitas? — inquirió la abuela a media voz y sonriendo sin malicia.

La nieta se arrojó a sus brazos y le dio un beso para que no dijese nada.

— ¡Eh! ¡Eh! ¡A mi con esas cosas no! Bueno; venid, os están esperando.

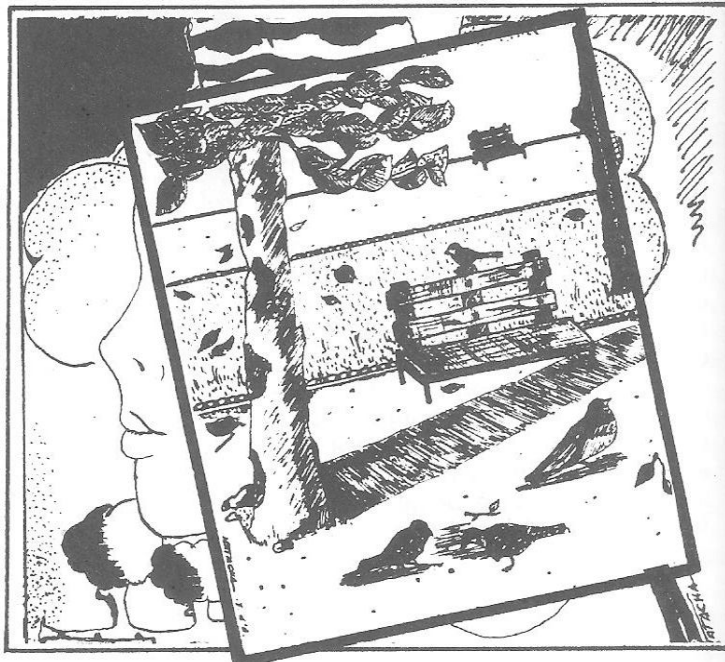
Se fueron con la anciana. Se sentían unidos por el invisible lazo del amor nuevo. No se dijeron nada, pero en el umbral de la puerta se apretaron las manos.

Al día siguiente Rosana partía para Suiza; fue la última vez que se vieron.

Durante cinco años se escribieron alimentando su amor, hasta que un día, Damián recibió una triste carta. En ella decía que era la última vez que le escribía, porque su familia la había comprometido en matrimonio con un hombre al que no conocía.

La carta decía así:

«...porque nunca mi amor por ti fue tan puro como en aquellos momentos de nuestra niñez. Quisiera, querido mío, poder gritar lo que me pesa sobre mi alma, pero no puedo... Algo oscuro se me pone en los ojos al escribirte estas líneas... Sólo deseo una cosa de ti, y es que me creas, porque mi dolor se refugia en nuestro amor. Te ruego que no te enfades, es lo único que te pido; es lo único que me consuela conservando este dulce recuerdo... Te amo, siempre te he amado y te amaré... Adiós...

Varios años más tarde estallaba la guerra. Damián tuvo que ser movilizado. Se puede decir que la vida encierra muchos misterios, pues es cosa sabida que la bienaventuranza de los justos es una felicidad inmensa, que no se acierta a comprender ni a definir de una manera concreta. La inteligencia humana, embotada por su contacto con la materia, no concibe lo puramente espiritual. Lo único que se puede añadir, por su evidencia, es que en el universo armonioso todo subsiste por su orden cronológico; el cielo, la luz, el aire y todas las demás cosas de la Creación. Quizá sea una rueda o máquina que se engranice el pasado, el presente y el futuro de las almas humanas.

Estas dos personas, sea por lo que fuere, no pueden escapar de su destino, aún a sabiendas de que siempre se han amado. ¿Por qué? Resulta muy complejo, sólo Dios lo debe saber.

Entretanto, Damián no dejaba de mirarla disimuladamente. Quería permanecer allí todo el tiempo que ella estuviese.

De prontom la perrita dando un salto, se acercó a él mirándole quietecita.

— «Chiquita», ven aquí — dijo entonces Rosana al tiempo que se acercaba y tomaba el pequeño animal entre sus brazos —.

Damián se levantó de su asiento. Un escalofrío indescriptible le recorrió todo su cuerpo por haberla tenido tan cerca.

— Perdóname; es una perrita muy inquieta... — dijo ella dulcemente.

— No me molesta, señorita — dijo él al fin, trémulo de emoción.

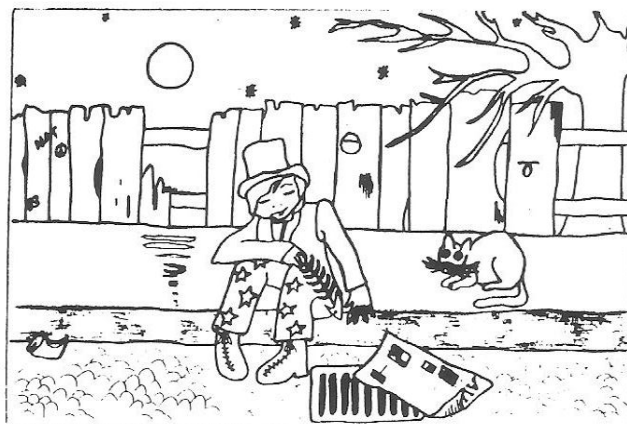
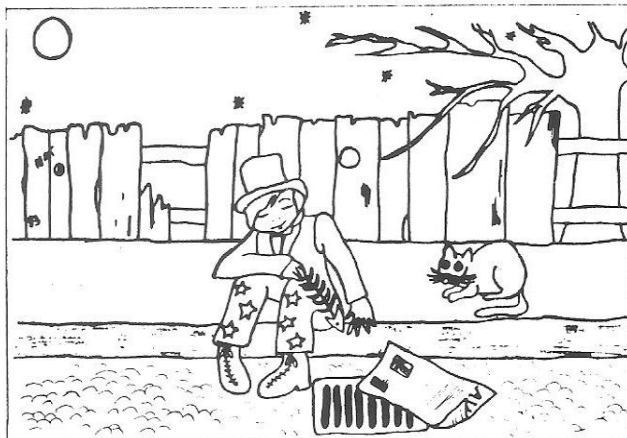
— Bueno; vámonos, «Chiquita». Ya empieza a oscurecer... Buenas tardes, señor.

— Buenas... — correspondió quedadamente Damián. Estuvo a punto de pronunciar su nombre, pero no pudo hacerlo.

Rosana le sonrió piadosamente y echó a andar.

Él la veía partir con los ojos turbios; la veía irse por el mismo camino que había venido. Posiblemente, ya nunca más la vería. Tal vez cuando pasen muchos años, muchísimos años, sus almas enamoradas se encuentren entre las dos eternidades.

JOC DE LES DIFERÈNCIES

S'han de localitzar un grapat de diferències entre els dos dibuixos

«El gesto de amargura del hombre es, con frecuencia, solo el petrificado azoramiento de un niño» **Franz Kafka**

«No temas a las sombras. Son solo indicio de que, en algun lugar cercano, brilla una luz resplandeciente»

«Solo se esta intranquilo mientras aún se tienen esperanzas» **Hermann Hesse**

FRASES....

«El verdadero humor empieza cuando ya no se toma en serio la propia persona» **Hermann Hesse**

«Los artistas de circo tienen sobre los demás artistas una ventaja: que necesariamente tienen que saber hacer algo, porque sino se parten la crisma» **Hermann Hesse**

- 1— Paco Pinazo, el cinèfil
- 2— Mercè Rovira, fotos
- 3— Teresa Tarabal, més fotos
- 4— David Stardust, the rockero
- 5— Sergi Doria, sus letras y sus días
- 6— Josep Martínez, redactor

- 7— Rosa M. Picó, redactora
- 8— Aleix Ferrater, el ciero
- 9— Júlia Badal, la secre
- 10— Alfred Picó, el dire
- 11— Eduard Castaño, redactor en cap
- 12— Manel Gómez, el co/ordinador
- 13— Natacha-M. Àngels, dibuixos

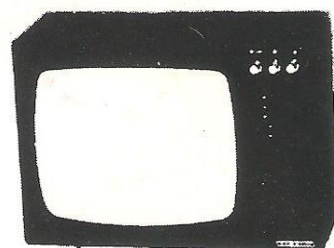
- 14— Pablo Salgado, maquetació
- 15— Enrique Molina, comesopas
- 16— Guzmán Álvarez, còmics
- 17— Meritxell Sendra, encara més fotos
- 18— Josep Simoncini, redactor
- 19— P.P., pancartes
- 20— Eusebi Giménez, distribució

FARMACIA CENTRO DE ESPECIFICOS

A. SALTÓ VALLES

**fórmulas
magistrales
análisis
oxígeno
ortopedia
grupos
sanguíneos**

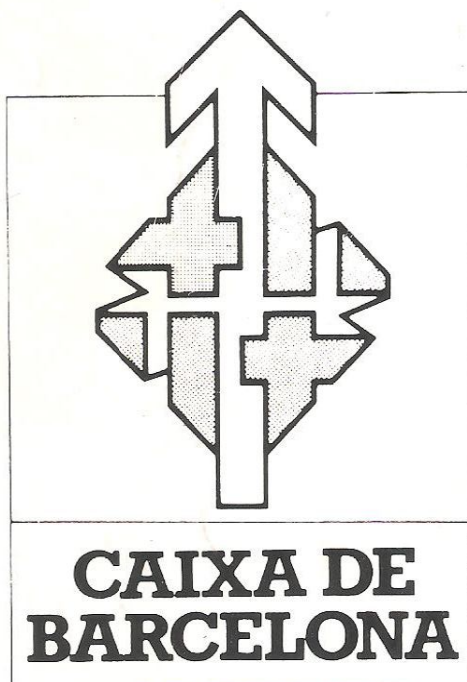
AVENIDA MADRID, 222 VALLESPÍR 103 Tel. 339 63 32 Barna-14

VENDA DE TELEVISORS
A COLOR, VIDEOS,
EQUIPS ALTA FIDELITAT
RADIOCASSETTES
CLUB VIDEO

Servei a domicili de Reparació TV al dia.

C/ Moianès 59 Telef. 223 36 70.

BARCELONA - 14

SANTS - Sants, 65-69 - Tif. 421 35 11
PLACA DEL CENTRE - Av. Madrid, 217 i Vallespir, 113 -
HOSTAFRANCS - Consell de Cent, 11 - Tif. 243 55 03
LA BORDETA - Badal, 90 - 92 - Tif. 331 26 47
GAYARRE - Gayarre, 15 - 17 - Tif. 422 35 72
OLZINELLES - Olzinelles, 10 - 12 - Tif. 422 36 27

BARCELONA - 28

BADAL - Brasil, 7 - 11 - Tif. 339 83 39
AVGDA. DE MADRID - Av. de Madrid, 9 - Tif. 333 18 16
SUGRANES - Sant Frederic, 1 - 3 - Tif. 422 39 72
SANTA TECLA - Av. Madrid, 92 - Tif. 339 83 14
CAN MANTEGA - Violant d'Hongria, 100 - Tif. 339 44 23
GALILEO - Galileo, 54 - 58 - Tif. 330 51 04

ADHERITS AL SECRETARIAT D'ENTITATS